

Šiame numery

KAIP PASIDARYTI RECENZENTU SKRABALIUM.
AR RAŠYTOJAS DOSTOJEVSKIS BUVO LIETUVIS?
KELI ŽEMINAI VIENOJE KNYGOJE — "SEPTINTOJE PRADALGEJE".
MAIRONIS FLAMISKAL.
POKALBIS SU ST. CITVARU APIE DAINAVIMĄ, LAIKRODŽIUS IR JO 15,000 MYLIŲ KELIONĘ DVIRACIU.
PROF. J. OTREBSKIUI MIRUS.
V. TRUMPOS LAISKAS IR RED. PASTABOS.
LIETUVIŲ POEZIJOS ANTOLOGIJA FLAMISKAL.
LIETUVOS VYSKUPŲ "RELACIJŲ" PIRMA-SIS TOMAS.
KULTŪRINĖ KRONIKA.
SPYGLIAI IR DYGLIAI.

Ar rašytojas Dostojevskis buvo lietuvis?

Prierašas prie rašytojo 150 metų gimimo sukakties

Šiais metais sukanka 150 m. nuo didžiojo rašytojo F.M. Dostojevskio gimimo. Visam pasauliui tą jo sukaktį minint, manome bus pravartu stabtelėti prie jo dukters Liubovės (Meilės) 1926 m. Paryžiuje prancūzų kalba išėjusios stambios josios tėvo biografijos (Aimee Dostoiewsky: La Vie de Dostoiewsky par sa fille, Paris, Ed. Emile—Paul Freres, 1926. 375 p.).

Bepasakodama savo tėvo gyvenimą, Dostojevskytė stebisi, kad jo biografai rašytoją studijuoja kaip rusą, kartais netgi kaip rusiškiausią iš rusų, tuo gi tarpu jis tik iš motinos pusės turėjęs rusiško kraujo, nes jo tėvas buvo lietuvių kilmės. Anot Dostojevskytės, iš visų ano meto Rusijos imperijos dalių Lietuva neabejotinai buvo įdomiausia savo amžių sąvartoje patirtais pakitimais ir įtakom. Rusija ilgus šimtmečius kentė totorių jungą ir iš jo išsilaisvino labai mongolizuota, o Lietuva savo ruožtu buvo įtakojama normanų, kurie Nemunu ir Dniepru vedė prekybą su Graikija. Kadangi ši prekyba buvo labai pelninga, normanai Lietuvoje įsteigė didelius prekių sandėlius, kuriuos saugojo sargybiniai. Šie sandėliai ilgainiui pavirto tvirtovėm, o šios — miestais. Visas kraštas buvęs suskirstytas į kunigaikštijąs. Gyventojai, girdi, buvę lietuviai, o valdžia normanų, kurie nesišalinę lietuvių. Normanų vadai ir jų palyda ilgainiui susiliejo su čia buviais lietuviais. Jų normaniškas kraujas suteikė lietuviams tokią jėgą, kad jie nugalėjo rusus, ukrainiečius, lenkus, totorius ir vokiečių ordiną. XV šimt. Lietuva patapo milžiniška valstybe, kuri apėmė Ukrainą ir didelę dalį Rusijos. Ji vaidino labai svarbų vaidmenį tarp slavų šalių, o jos kunigaikščių žėrintis ir kultūringas dvaras sutraukdavo daug svečių, mokslininkų ir poetų. Rusų bajorai, kovoję prieš carų despotiškumą, bėgdavo į Lietuvą, kuri noriai juos globodavo.

Dostojevskytė toliau savo tėvo biografijoje rašo, kad slavai, gyvenę Dniepro pakrantėse, pavydėdami lietuviams jų gero susitvarkymo, panoro irgi turėti

pulsuoti visaapimanti prasminga, nesibaigiančio būties rato tema". Apie tapytoją: "minėtiems paveikslams būdinga realistinis tikrovės suvokimas, meninė rimtis, gyvenimą teigiantis pradai, sodri spalvinė paletė".

Prie tų sakinių nieko neprikūši. Kaip tos apvalios, tuščios statinaitės, jie riedėdami smagiai skamba. Net ausyse miela. Pasirodo, visi tie menininkai teigia gyvenimą, visi padeda žmogui, visi turi kažkokius nuostabių niuansų. Visi yra genijai, kokių dar pasaulyje niekad nėra buvę.

O kažkas kažkur guodėsi, kad šių dienų recenzentai yra ciniški ir pikti žmonės. Juk tai netiesa.

Pr. V.

normanų kilmės kunigaikštius. Jie pasiuntė į Lietuvą delegatus, kurie pakvietė Riuriką būti didžiuoju kunigaikščiu Kijeve. Tas Riurikas turėjo būti jaunesnis sūnus kurio nors kunigaikščio, valdžiusio tą ar kitą Lietuvos sritį. Riurikas priėmė kvietimą ir su palydovais atvyko į Kijevą. Jo palyduonys vėliau valdė visą Rusiją ligi XVII šimt. Kai paskutinis riurikaitis mirė, Rusijoje prasidėjo maištai ir sąmyšiai. Galiausiai bajorai caru išrinko Mykolą Romanovą, kuris taipgi buvo lietuviškos kilmės. Idomus faktas, pažymi Dostojevskytė, kad istorikai, rašydami apie Lietuvą ir Ukrainą, beveik niekad neužsimena apie normanus. Priešingai, jie dažnai mini "variagus", kurie esą suvaidinę žymų vaidmenį Lietuvoje ir Ukrainoje. Iš tikrųjų, senoje slavų kalboje variagas reiškia priešą. Kadangi normanai visad kovoję prieš juos, jie buvo praminti variagais, atseit priešais.

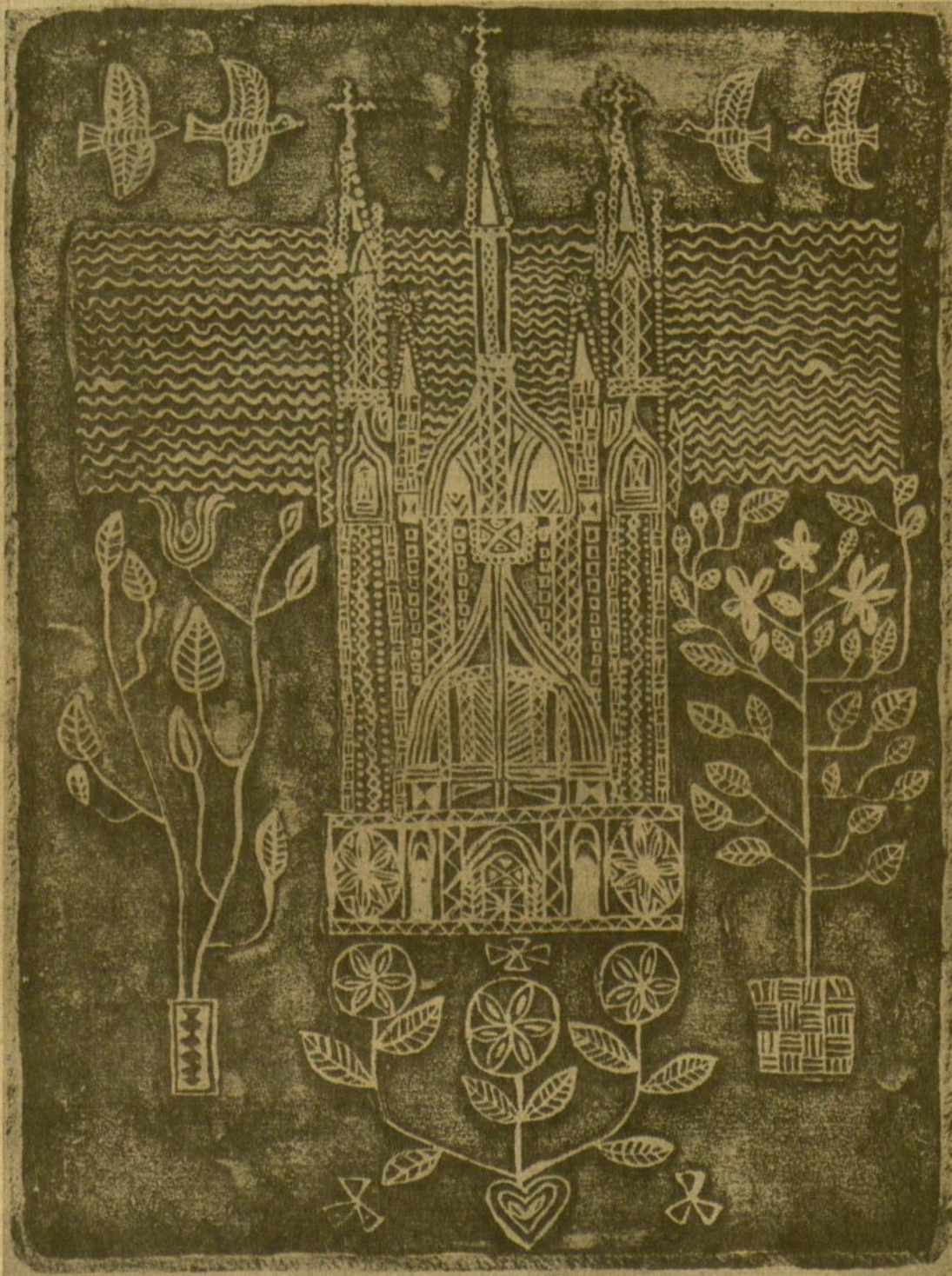
Anot Dostojevskytės, normanai valdė Lietuvą nuo krikščionių e-

ros pradžios ar gal dar anksčiau. Iš šiaurės atvykę normanų pirkliai ir kariai noriai vesdavo lietuvaites. Jų vaikai paveldėdavo lietuvių motinų būdą ir normanų tėvų dvasią. Tą savo tvirtinimą Dostojevskytė remia Vydūno veikalu "Lietuva praeityje ir dabartyje". Vydūną ji šioje savo tėvo biografijoje labai aukštai vertina, giria ir dažnai cituoja.

Užuot didžiavęsi, kaip kad išmintingi rumunai savo romėniškais girdi, perėjo į istoriją jų vardų tikrajame pavidale, žinoma, dideliu lituanofilų pasipiktinimui. Gediminas buvęs garbiausias iš tų kunigaikščių. Jis e-

šas tikras normano tipas, primena Šekspyro portretus: tiedu normanai atrodo esą vienos šeimos nariai. Gediminas rodo normanams būdingą abejingumą religijai: jis lygiai globoja katalikus ir stačiatikius, pats pasilikdamas pagoniu.

Dostojevskytės liudijumu, jos tėvo protėviai buvo kilę iš istorinės Lietuvos, iš Minsko apygardos. Anksčiau tai buvusi pati laukiniškiausia Lietuvos dalis. Milžiniški miškai beveik ištisai dengė tą sritį. Dostojevskiai priklausė Radvanų herbiui. Tai reiškė, kad jie buvo bajorai ir į karą siriko. Jie žinojo, kad lietuviai buvo per silpnai juos nugalėti bei normanų pagalbos. Štai kodėl rusai visus tuos lietuvių Gediminus, Algirdus ir Vytautus vadina tikrais jų vardais: Gedimin, Olgerd, Vitold. Lenkai ir vokiečiai daro tą patį. Ir normanų kunigaikščiai, girdi, perėjo į istoriją jų vardų tikrajame pavidale, žinoma, dideliu lituanofilų pasipiktinimui. Gediminas buvęs garbiausias iš tų kunigaikščių. Jis e-

L. Katinienė

Vilniaus motyvais — sv. Onos bažnyčia

tinai susipykęs su tėvu ir broliais, pabėgo iš namų. Jis atvyko į Maskvą studijuoti medicinos. Klausiamas apie savo kilmę, jis niekad nekalbėjo apie savo tėvus. Tačiau senelis Mykolas aiškino savo kilmę vaikams, nes Dostojevskytė dažnai girdėdavusi senelį sakant jos tėvui ir dėdėms: "Mes Dostojevskiai esame lietuviai, o ne lenkai. Lietuva visai kitas kraštas nei Lenkija".

Begyvenant Ukrainoje, vienas Dostojevskio senelių perėjo į stačiatikių tikėjimą, norėdamas vesti ukrainietę stačiatikę ir, jai mirus, tapo šventiku. Palikęs našliu, įstojo į vienuolyną ir vėliau buvo arkivyskupu. Jis ir buvo Dostojevskio šeimos įkūrėju. Dostojevskytė pažymi, kad Lietuvoje Dostojevskiai buvo kariais, o Ukrainoje šventikais. Tačiau, ji rašo, tai visai lietuviška elgsena. Ir tą savo teigimą paremia Vydūnu, kuris iškelia lietuvių tėvų norą matyti savo sūnų kunigiu. Tuo ji aiškina ir savo prosenelio Andriaus susipykimą su seneliu Mykolu, matyt verčiamu eiti į kunigus, šio pasipriešinimą ir pabėgimą iš namų.

Lietuvos istorija, tokia įdomi ir tokia įvairi, rašo Dostojevskytė, turėjo didelės įtakos Dostojevskio susiformavimui. Jo veikaluose randame visus pakitimų pėdsakus, kokius Lietuva amžių bėgyje turėjo išgyventi. Jos tėvo būdas buvęs grynai normaniškas: labai doras, tiesus, atviras ir drąsus. Jis žiūrį pavojui į akis, nesitraukia nuo jo, nepalenkiamai siekia tikslo, šalindamas jo kelyje pasitaikiusias kliūtis. Jo normanizuoti protėviai jam paliko milžinišką moralinę jėgą, kokią retai kada randame pas rusus, dar jauną tautą ir todėl labai silpną. Lietuvos katalikų dvasiškija jo protėviams įdiegė disciplinos, klusnumo ir pagarbos jausmus, kurių beveik nematyti jaunoje ir truputį anarchistinėje Rusijoje. Lotynizuotos jėzuitų mokyklos suformavo jų būdą. Dostojevskis greit išmoko prancūziškai. Šią kalbą jis labiau mėgo negu vokiečių, nors pastarąją irgi puikiai mokėjo. Europiečiai daro klaidą, tvirtindami, kad rusai kalbą visom kalbom, neįsisąmonindami, kad tie, kurie gerai kalba ir rašo prancūziškai ir vokiečiai, visad esti kilę iš lietuviškos, ukrainietiškos ar lenkiškos šeimų, kurių protėviai anksčiau buvo katalikų dvasiškijos lotynizuoti. Rusų kalba, kuri nieko bendra neturi su Vakarų Europos kalbom, labiau kliudo nei padeda jas išmokti.

Dostojevskio protėvių įsikūrimas Ukrainoje sušvelnino jų būdą ir pažadino poeziją jų širdyje. Išėjo iš tamsių dvasiškų miškų ir pelkių, jie buvo apakinti Ukrainos saulės, gėlių ir jos graikiškos poezijos. Jie pradėjo rašyti eiles ir poetas. Dostojevskio jaunystės laikų raštuose daug ukrainietiškos poezijos, naivios, sentimentalios ir romantiškos. Tik jam grįžus iš katorgos, kur jis pasidarė rusu, mes jau randame jo romanuose plačius hor-

(Nukelta į 2 psl.)

Kaip pasidaryti recenzentu skrabaliumi

Formulė paprasta; išmok mintinai keliolika šabloniškų frazių; padalink visą meną į kelis žanrus; išdėmėk, kokios frazės kokiam žanrui labiau tinka ir, reikalingai esant, drėbk spaudai trumpą, bet drūtą parodos ar koncerto aprašą. O gal ir knygos.

Štai grafiškos paroda. Įvyko tada ir tada, ten ir ten. Prigužėjo daug entuziastiškos ir kultūringos visuomenės, netgi jaunimo. Visi žavėjosi dailininkės išradiniais estampais. Žiūrovams ypač patiko tie darbai, kuriuose glūdi džiaugsmą ir laimę teigiančios jėgos. "Jos kūryba virpa poetine nuotaika su jautriais niuansais. Ji apdainuoja įvairias gyvenimo frazes, kai kur švelniu humoru nuskaidrindama paveikslą. Ji artima lietuviškai sielai. Ji moka išgauti santūrią, bet drauge puosnią spalvinę gamą."

Galima eiti lažybų, prie tokio sklandaus, parfumuoto aprašo niekas neprikibs. Niekas neužsisą, neužpys. O pati dailininkė jausis kaip debesys. Taip čiulbantį kritiką ji bučiuote išbučiuotų.

Išibėgęjus reiktų pridėti du tris sakinius apie techniką ir laikmetį. "Ji subtiliai jaučia grafikos specifiką ir virtuoziskai išnaudoja medžiagą. O lakšte "Žemės veidas" drąsiai ir monumentaliai sprendžia laikmečio problemas".

Niekur kitur nėra tiek entuziastiškos, liaupsinančios "kritikos", kaip šių dienų vargdienėje Lietuvoje. Ir niekur nėra tiek daug nusipelnusių liaudžių ir žmonių genijų, kaip ten. Tik pasiskaitykime kultūrinę spaudą. Džiugina mus tie faktai, nes Lietuvai lin-

kime tik gero. Su nuostaba skaitome apie naujausius laureatus. Jų laimėjimas glaudai, iškilmingai apibūdina "Pergalę". Štai, kaip neseniai buvo rašoma apie vieną poezijos premiją apdovanotą stebukladarį: "Būdamas ištikimas jaunystės idealams, jis ir i dabartį žvelgia šių aukštų moralinių principų aspektu, atkakliai ginamas jų grynumą". Toliau dėstoma: "Poetas negailestingai plaka prisitaikilius, miesčionis, karjeristus." O pabaigai duodamas įprastas kovingas palaiminimas: "Palinkėkime jam ir toliau likti ištikimam Revoliucijai ir Poezijai".

Tai tau! Įsivaizduokime, jeigu Amerikoje atsisėtų koks nors didaktiškai nusiteikęs poetas ir pasiryžtų liepsninauti tarnauti respublikonų ar demokratų partijos idealams, idomu, kaip į tai reaguotų kultūrinis žurnalų kritikai?? Galima spėti — jo kūrybai tektų ne laurų vainikas, bet atžagaraus eilėkalo puodas. Jo niekas neliaupsintų ir niekas nepeiktų. Iš jo tik juoktųsi. Mat, partinė poezija Vakaruose priklauso tik satyrinių laikraščių puslapiams.

O iš žemiau pacituotų pavyzdžių galima įsitikinti, kaip adoringas kritikos frazės bei intonacija pasikartoja, rašant apie visiškai skirtingus meno žanrus.

Apie dainininką: "Jo emocionaliame dainavime, kupiname spalvingų vokalių niuansų, jaučiame sveiką gyvenimą teigiantį pradą".

Apie vaikų knygų rašytoją: "kūryba vaikams ateina iš gilesnių versmų — iš tvirto tikėjimo, kad menas padeda žmogui".

Apie filmininką: "ekrane ima

Ar rašytojas Dostojevskis buvo lietuvis?

(Atkelta iš 1 psl.)

zontus, gilią idėją, būdingą rusų tautai.

Dostojevskiai iš esmės buvo klajoklių šeima. Čia mes juos matome gyvenančius tai Lietuvoje, tai Ukrainoje, tai Maskvoje, tai Petrapilyje. Pakeisdami šalį, jie taip pat pakeičia ir užsiėmimus. Lietuvoje jie ūkininkai ir kariai, kunigai ir vienuoliai Ukrainoje, gydytojai, rašytojai ir žurnalistas Rusijoje. Tai nieko nuostabaus, rašo Dostojevskytė, nes Lietuva išsiskiria iš kitų šalių savo ypatinga, „inteligenti klajoklių“ klase. Visose šalyse emigruodavo tik kaimiečiai. Rusijos muzikai ir Azijos tuščius plotus. Anuometinėje Lietuvoje žmonės sėdėjo vietose, vien tik intelektualai emigruodavo. Ši tvirtinimą ji irgi remia Vydūnu, cituodama vieną jo skirsnį, kuris skamba taip: „Vytautas labai prisidėjo nusilpninti lietuvių tautą. Jis siuntė lietuvių bajorus į tolimas, lietuvių neįgyvenamas sritis. Jie izoliuoti būdavo greit svetimų tautų suviršinami ir tuo būdu dingę lietuvių tautai.“ Dostojevskytė šia proga pažymi, kad tol, kol Lietuva buvo švytinti valstybė, ji patraukdavo Europos mokslininkus, poetus, ir kilmingieji lietuvių sėdėjo namie. Bet kai tik Lietuvos žėrijimas ėmė blėsti, lietuvių intelektualai, pasijutę neįaukiai, pradėjo emigruoti į kaimynines tautas. Jie pradėjo dirbti lenkams ir ukrainiečiams, kurdami jų kultūrą. Didelė dalis lenkų ir ukrainiečių didžiųjų vyrų yra lietuviškos kilmės. Vėliau, kai Rusija prisijungė Lietuvą, šis spėjimas lietuviškų šeimų nusikėlė į Rusijos miestus.

XIX šimt. pradžioje juos pasėkė lenkai, į atvykę tarnauti Rusijai. Tačiau rusai labai greit suprato skirtumą tarp lenkiškų ir lietuviškų „sky“. Lenkai čia gražiai gyveno, lobo, bet palikdavo katalikais, tarpusavy lenkiškai kalbėjo ir rusus laikė barbarais. Tuo tarpu lietuvių užmiršdavo savo tėvų kalbą, persikrikštydavo į stačiatikius ir nebegalvodavo apie savo gimtąją šalį. Savaimė aišku, kad, kitiems atidavusi savo tautos žiedus, vargšė Lietuva nebegalėjo iškilti į didelę valstybę. Ji tai supranta ir tuo nusiskundžia.

Išlikęs toli nuo Maskvos, Dostojevskytės senelis gal buvo vis dar veikiamas to laukiniškumo, kurį daugumas lietuvių jaučia. Nes, kaip sako Vydūnas, lietuvių laukiniškumas gal yra kilęs iš pačios lietuvių žemės. Rusai ir ukrainiečiai, lygumų gyventojai, galėjo įkurti didelius kaimus, lengvai nuvykti į artimo miestelio turgų, ten susitikti su kitais kaimiečiais, susipažinti, susidraugauti ir pasisėvečiuoti. Lietuvos didieji miškai, pelkės ir raištai neleido susidaryti dideliems kaimams. Keletą namų, kokius buvo galima pastatyti ant tvirtos žemės, apgyvendindavo viena šeima, kuri dėl neišvairuotų kelių negalėjo lankyti kitų gyvenviečių. Begyvenami tokioje nuosalyumoje, lietuvių dvasioje paliko gerokai laukiniai. Šis būdo bruožas, susidaręs amžių bėgyje, taip pat reikalauja amžių jam pataisyti, netgi ir tada, kai ilgą laiką gyvenama kitoje šalyje ir kitose gyvenimo sąlygose. Lietuvių niekad neužmiršta savo miškų, jie jais žavisi, nors juos yra palikę nuo amžių. Dostojevskis savo Rašytojo dienynė rašo: „Visą gyvenimą išmylėjau mišką su jo grybais, uogomis, vabzdžiais, paukščiais ir voverėmis; aš žavėjau jo nukritusių lapų kvapimi“.

Aplamai, lietuvių yra puikūs vyrai ir tėvai. Tačiau jie gerai tesijaučia tik namie. Tačiau namus bemyldami, jie tampa pavaldingi savo žmonom ir vai-

kam. Jie nori juos apsaugoti nuo visų įtakų. Savo sūnus uždarydamas savotiškoje dirbtinėje Lietuvoje, sudarytoje Maskvos širdyje, jos senelis nesuprato, kaip toks atuklėjimas sujaukė jo vaikų gyvenimą, kurie, šiaip ar taip, buvo rusai ir jų tarpe turėjo gyventi. Anot Dostojevskytės, josios senelis Mykolas atrodė tipingas lietuvis. Jo keturi sūnūs buvo labai ir jį panašūs. Josios tėvas Feodoras irgi nebuvo išdidus, nelabai jautė jokios neapykantos rūšims, kokią paprastai jaučia lenkai ir lietuvių inteligentai. Lietuviškas jos senelio tikėjimas buvo subrendusios tautos, kuri daug kentėjo ir daug kovojo. Jėzuitai jį idieję Dievo pagarbą ir paklusnumą jo valiai. Šitame tikėjime senelis išugdė savo žmoną, savo sūnus ir dukteris. Tačiau šis lietuvis, turėjęs tokias geras ypatybes, taip pat turėjo ir vieną didelę ydą: jis buvo alkoholikas; kai išgerdavo, būdavo piktas ir aistringas. Vaikai jo nemylėjo, nes ta tėvo yda jiems tik nešė nelaimę.

Apžvelgdama visus savo tėvo draugus, Dostojevskytė pažymi, kad jo jaunystės metų draugai labai skyrėsi nuo vėlesniųjų. Ligi 40 m. Dostojevskį beveik išimtinai globojo ukrainiečiai, lietuvių, lenkai ir Baltijos vokiečiai. Toks Grigorovič pusiau ukrainietis, pusiau prancūzas, mėginęs rasti leidėją pirmajam jo romanui, toks poetas Nekrasovas, kurio motina buvo lenkė, sudarė jam pirmą laimėjimą; toks Belinskis, lenkų ar lietuvių kilmės, kuris iškėlė jo talentą rusų visuomenei, toks grafas Sologubas, kilęs iš žymios lietuvių šeimos, ir grafas Velegorskis, lenkas, širdingai jį priiminėjęs savo salonuose. Vėliau, Sibire, Dostojevskį globojo vienas švedas ir Baltijos vokiečiai. Pasakytume, kad visi tie vyrai matė jame europietį, Vakarų kultūros žmogų. Tuo pačiu laiku, visi jo priešai buvo rusai. Jo draugai iš Inžinerijos instituto žiauriai iš jo tyčiojosi, jo

rusų. Niekas taip gerai nesuprato Rusijos kaip jis! Aš nusišypsau, sako Dostojevskytė, matydama tokį pavyduliavimą, kuris iš esmės yra meilė, ir aš galvoju, kad gal rusai teisūs, nes tai buvo jie, kurie Dostojevskiui davė jo puikų talentą. Lietuva suformavo jo būdą ir sukurė jo dvasią; Ukraina pažadino jo protėvių širdyje poeziją. Tačiau visa ši virtinė, šimtmečiais rankiota, teuzsidegė, tik Rusijai įžiebus savo genijaus kibirkštį.

Petraševiskio samokslu metu jos tėvas buvęs labiau lietuvis nei rusas, ir Europa jam buvusi brangesnė už jo tėvynę. Prieš stodamas į Rusijos tarnybą, tas jaunas lietuvis norėjęs, kad jam išaiškintų, kokio tikslo siekė Rusija. Išėjęs iš instituto, Dostojevskis ieškojo to išaiškinimo Petrašilio visuomenėje, bet jo nerado. Jis jį rado, tik atsėdėjęs katangoje. Tai buvo krikščioniško broliškumo idėja. Ši idėja sutelkė daugelį tautų po savo vėliava. Jos grožio apakintas, jaunas lietuvis ryžosi jai tarnauti. Jis nebuvo pirmas slavo — normanas, kūnu ir siela atsidavęs Rusijai. Katangoje būdamas, jis nieko neparašė. Išėjęs iš jos, jis paliko daug didesnis rašytojas, negu išvykdamas katargon. Tas jaunas lietuvis, tiesa, mylėjo Rusiją, tačiau mažai ją tesuprato. Įėjus jį per visą savo gyvenimą išlaikė savo protėvių lietuviškos kultūros bruožus, Rusiją jis pamilo dar labiau. Rusų ydos jo negąsdino, nes kilo iš rusų tautos jaunumo, ir jo laiku jos turėjo išnykti. Būdamas sūnus mažos Lietuvos, turėjusios savo didybės valandą, kurios gal jau nebesugrąžins, Dostojevskis panoro savo talentą paversti didžiosios Rusijos tarnyba. Gal būt jis suprato, kad savo motinos kraujui jis buvo daugiau skolingas ir kad rusai turėjo daugiau teisų į jo talentą nei lietuvių ar ukrainiečiai. Tas lietuvis, supratęs Rusijos idealą, nusilenkė rusų Bažnyčiai ir, užmiršdamas Europą, visas pasišventė ru-

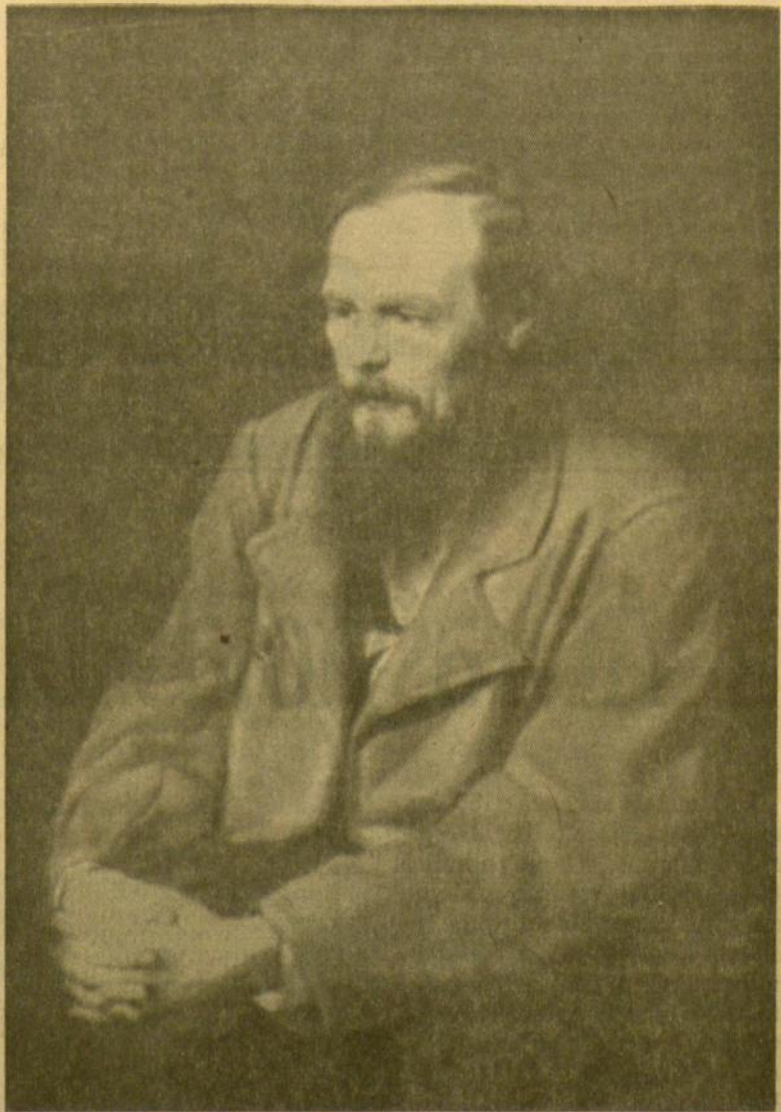
F. M. Dostojevskis

Portretas tapytas V. Perovo 1872 m.

vengiamo, yra priimama ir drausią iš naujo persvarstoma. Lietuvis, ir nenorėdamas, siekia apvaldyti įvairius gyvenimo įvykius. Nesvarbu, ko imtųsi lietuvis: kieno darbo, ko nors pavojingo ir sunkaus, juo didesnės kliūtys, juo labiau jis yra linkęs jas priimti ramiai ir juokaujant“.

Grįžęs iš Sibiro, nors ir persikeitęs, Dostojevskis negalėjo susigyventi su draugais. Jie samprotavo kaip rusai, o Dostojevskis galvojo kaip lietuvis. Jis žavėjosi Rusija, tačiau gyveno pagal savo protėvių tradicijas. Studijuojant Dostojevskį, nereikia užmiršti, kad Lietuva savo idėjas apie šeimą gavo iš kryžiuočių ordino, kuris idiejęs lietuviams daugelį vidurinių amžių riterių idėjų. Viena iš jų yra ta, kuri įtaigoja, jog šeimos garbė turi būti pirmoje vietoje. Kaip ir dauguma lietuvių, Dostojevskis buvo tyras ir skaistus. Lietuvių niekina įžulumą ir ištvirkimą, sako Vydūnas, Lietuvių liaudies dainose nėra nešvankumų, ir Lietuvoje nepamatyti ant mūrų ir sienų pornografinių šlykštybių, kaip tai dažnai regime kitose šalyse.

Anot Dostojevskytės, jos tėvas nežinojo rasės paveldėjimo idėjos ir neteikė svarbos savo lietuviškai kilmėi. Nors jis dažnai su savo broliais vaikams kartojė, kad „mes Dostojevskiai esame lietuvių“, tačiau jis nuosirdžiai tikėjo esąs ir rusas. Mat, daugumas lietuvių, įsikūrusių didžiuosiuose rusų miestuose, susiliejo su rusais. Jie netgi buvo didesni rusų patriotai už pačius rusus. Tuo metu rusų mokyklose patriotiškumas buvo niekinamas, o kosmopolitizmas aukštinamas. Iš kitos pusės, dėl savo kuklumo lietuvių taip mažai kalbėjo apie save ir savo šalį, kad galiausiai rusai pradėjo tikėti, kad Lietuva jau seniai esanti mirusi. Tik po karo lietuvių pradėjo nedrausiai kelti galvas. Neteikę savo inteligentijos, kuri išemigravo į Rusiją, Lenkiją ir Ukrainą, krašte likusieji lietuvių sudarė kaimiečių visuomenę, kuri tik neaiškiai teprisiminė senąją didybę ir nesuprato tikrųjų jos priežasčių. Ligi joje degė normanų ugnis, Lietuva buvo švytinti ir kultūringa valstybė. Tą dieną, kai tuo ugnis ėmė gėsti, Lietuva po truputį nugrimdo ir užmaršty, nors ir išlaikė savo normanizuotą būdą, kuris ją skiria nuo lenkų, ukrainiečių ir rusų. Tad natūralu, kad Dostojevskis vėliau nelabai tesidomėjo savo užmiršta ir užgesusi tauta ir labiau vertino savo rusišką kilmę. Tačiau, skaitant

F. M. Dostojevskis

Portretas tapytas V. Perovo 1872 m.

vių. Bent tiek, kiek Milašius, kilęs iš istorinės Lietuvos. Dostojevskis savo raštuose niekur apie Lietuvą neužsiminė, vien tik savo vaikams tvirtino, kad esąs lietuvis. Visai priešingai pasielgė O.V. Milašius, kurį netgi ir prancūzai vadina lietuvių poetu, rašiusiu prancūziškai.

Dostojevskytės savo tėvo kildinimas iš lietuvių, be abejo, rusams buvo nemalonus, todėl nuostabu, kad ši jos knyga apie tėvą rusų buvo ignoruojama, nors užsienio kritikai ją aukštai įvertino. Tačiau nuostabiausia tai, kad ir patys lietuvių niekad apie tą jos knygą, atrodo, nieko nerašė ir nepadarė jokių pastabų.

P. Gaučys

● Lietuvoje šią vasarą išleisti šių užsienio rašytojų kūrinių: lenkų S. Zeromskio „Ištikimoji upė“, čekų F. Srameko „Sidabrinis vėjas“, britų W. Tekeray „Snobų knyga“, vokiečių F. Schillerio „Plėšikai“, P. Vaičiūno senas vertimas. (E.)

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠALAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
800 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 1 popiet.
antr. penkt. 1-5 treč. ir šešt. ti-
susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penkt.
10-4; šeštadi. 10-2 val.

Ofs. 735-4477 Rez. PR 8-0900

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NEKVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
RAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atliepiama, skambinti: MI 3-0001

Ofiso Tel. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8
val. vak., šeštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 5-8
iki 8 val. Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadi. ir
šeštadi. tik susitarus

DR. ALG. KAVALIŲNAS

VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO
SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525
Telef. veikia 24 val.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antradi., ketvirtadi. ir
penktadi. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vak., šeštadi. 12-2 val. p. p. ir
trečiadi. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIRI IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7150 South Western Avenue
Pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penkt.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo
6-8 val. vakare. Trečiadi. nuo
11 val. tyto iki 1 val. p. p., šeštadi.
11 val. tyto iki 1 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1108
Rez. tel. 239-2919

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4105

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Perskaite „Draugą“, duo-
dite kitiems pasiskaityti

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEimlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 8-9800

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
154 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Ofisas laikinai uždarytas, apie at-
darymą bus pranešta vėliau

DR. FRANK PLEČKAS

OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5148
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„contact lenses“
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namy 925-7091
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Atostogose iki rugpjūčio 10 d.
Pirmą ligonius tiksliai susitarus —
(By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO
CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antradi. nuo 1-4 popiet
ir ketvirtadi. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2889; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GTOvelhi 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val.
iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.
antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p.
ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Išvyksta atostogų nuo liepos 18 d.
iki rugpjūčio 9 d. Jį pavaduoja DR.
TAURAS, kuriuo ofisas yra 2652
W. 59th St., telef. PR 8-1223.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir
penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8
v. v. šeštadi. 2-4 val. popiet ir kitu
laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123; Namų GI 5-6195

DR. V. TUMONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmą ligonius tiksliai susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 val. vak.
Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta

Tel. PROspect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antradi., ketv. 6-8 val.
vak., penkt. ir šeštadi. 2-4 popiet
ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-5150

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštadi. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
Val.: pirm., antr., ketv. 2-8 ir 6-8;
penkt. 2-6. Šešt. pagal susitarimą.

Keli žemynai vienoje knygoje

„Septintąją Pradalgę“ K. Barėnui išvairius

PR. VISVYDAS

SEPTINTOJI PRADALGĖ. Literatūros metraštis. Redagavo K. Barėnas. Nidos knygų klubo leidinys Nr. 81, 1971 m. „Septintojoje Pradalgėje“ spausdinama šių mūsų rašytojų bei kritikų kūryba ir straipsniai: Jono Aisčio, Kazio Bradūno, Leonardo Andriekaus, Vytauto Alanto, Gražinos Tulauskaitės, Teresės Pautienės, Kazio Almeno, Eduardo Cinzo, Albino Baranausko, Jurgio Janavičiaus, Pr. Dom. Girdžiaus, Kazio S. Karpius, K. Barėno, Aldonos Gustos, Vinco Kazoko, G. I. Vėbrienės, Zentos Tenisonaitės, Česlovo V. Obcarko, Aloyzo Barono, Jurgio Gliados, R. E. Maziliausko, R. Šilbajorio, Dr. Jono Griniaus ir Prano Naujokaičio. Leidinys 464 psl. Kainai: vietais viršeliais — \$5.00, minkštasis — \$4.50. Metraštis gaunamas ir „Drauge“.

Metai bėga, egzodo raukšlės gilėja, pamažu ir skaitytojų būrys tirpsta, tačiau literatūros liepsna tebeplazda. Puikus įrodymas — nauja „Septintoji Pradalgė“! Lietuviai, išsibarstę po įvairius žemynus, nepaisant pasaulio lėžiūrų skirtumo, draugiškai susiburia vienon knygon, kūrybiškai išsako jausmus ir mintis: pasakoja, eiluoja, gilinasi į kitų kūrybą, kritikuoja... Ir visa tai daro be baimės, be partijos palaiminimo, be jokio honoraro.

Kritika pirmąja

Sunku tiksliai pasakyti, kuris žanras „Septintojo Pradalgėje“ tvirtiausiai pasireiškia. Šalia tikrai brandžios kūrybos pasitaiko ir nenumokusių bandymų, ir gerokai persirpusių vaisių. Šiuo atžvilgiu kontrastai gana akivaizdūs. Vis dėlto, perskaičius daugiau ar mažiau įdomius bei aktualius R. Šilbajorio, J. Griniaus, R. E. Maziliausko, V. Kazoko, G. J. Vėbrienės ir Pr. Naujokaičio straipsnius, susidaro įspūdis, kad ši syki kritika pirmąja. Tuo lyg išliejama į mūsų epochos palinkimą (ypač jaučiamą dabartinėje Lietuvoje) labai domėtis literatūrine kritika negu pačia kūryba.

Sklandžiai parašytoje apybraižoje „Žvilgsnis į naująją mūsų lyriką“ R. Šilbajoris analizuoja dabarties poetų troškimą „atpažinti savąją lietuvių tapatybę iš amžių perspektyvos, dabarties akivaizdoje“. Naujomis metaforomis ir simboliais poetai mėgina sujungti praeitį, dabartį ir ateitį. Savo tezei pavyzdžių Šilbajoris randa pas Degutytę, Vaičiūnaitę, Gedą, Just. Marcinkevičių, Mieželaitį, Alb. Bernotą. Kruopščiai analizuojama Mieželaičio S ir Z garų subūrimu parašyta poema „Serkšno ažiūrai“. Vaičiūnaitę ir Mieželaitį apibūdina kaip poetus — burtininkus, mitų kūrėjus. Tačiau vėliau suabejoja, ar Mieželaičio ir Just. Marcinkevičiaus svajonėse išugdyta Lietuva „nėra... tik jų pačių meilės ir vaizduotės vaikas, ar nestovi ji, kaip našlaitė, šiandieninių politinių realybių akivaizdoje?“

Iš čionykščių poetų R. Šilbajoris plačiau paliečia Liūnės Sutomos, VI. Šlaito ir Jono Meko poeziją. Ypatingus dinaminis privalumai randa Meko „minimalinės“ poezijos (Pavieniai žodžiai) technikoje. Savo ruožtu tenka pridurti, kad amerikiečių jaunųjų poetų tarpe tokia forma yra neprisigijusi seniena, kai kada pavartojama autoironijai, satyriniam išreikšti (Skinny poem — Lou Lipsitz). Kalbėdamas apie L. Sutomos pastangas „apvalyti poetinę kalbą nuo tradicinės simbolikos ir semantikos, kritikas kažkodėl nepastebi, kad tą „išskalavi-

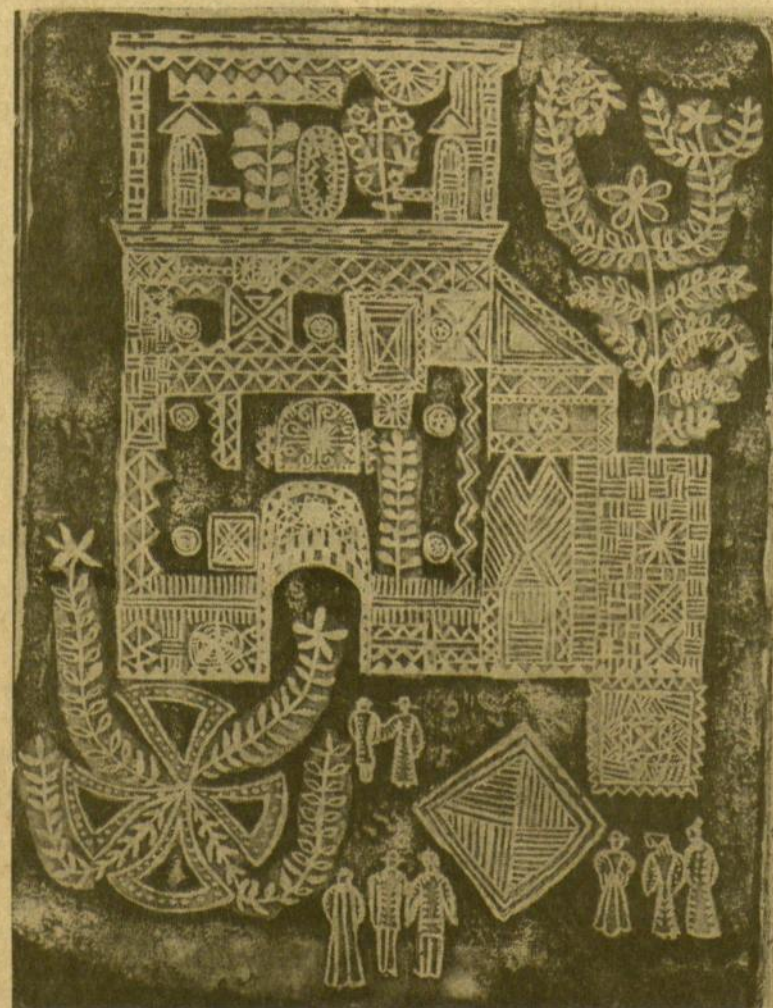

Rašytojas K. Barėnas, „Septintosios Pradalgės“ redaktorius

nį trafaretą, kaip valdovas, turi būti nuožmus, griežtas, tačiau didžiavysis ir liaudiškas. Kiekvienas proga savo dvasios godomis turi dalintis su liaudies atstovu — puodžiumi. Dramoje jaučiamas neapykanta krikščionybėi.

G. J. Vėbrienė rašo apie Oskarą Milašų, paliesdama jo kilmę ir kūrybą. Iškelia vieną ypatingiausią Milašiaus savotiškumą — jo lietuviškumą. Vis dėlto ne išryškina tų priežasčių, kurios Milašų po pirmojo pasaulinio karo palenkė ne lenkų, bet lietuvių pusėn. Apie šį reikšmingą apsisprendimą gana vaizdžiai yra parašęs Oskaro giminaitis Česlaw Milosz savo knygoje „Rodzinna Europa“. (1959).

Šilto įvertinimo susilaukia P. Andriūšio asinuo ir kūryba V. Kazoko rašinyje „Valandėlė su Pulgiu Andriūšiu“. Straipsnis parašytas, Andriūšiui dar esant gyvam. Kad ir vertai girdamas Andriūšio meistriską prozą, V. Kazokas per daug pasiduoda sparnuotam patosui ir kai kur

I. Katilienė

Vilniaus motyvais — Aušros Vartai

praranda saiką. Rašo: stilius „vienkartinis, originalus, nepakartojamas“. Arba: „Andriūšio kalba ir stilius nenusapnuojami ir nesuvedami į jokias literatūrinės formas“. „Fragmentiškumas yra jo nesugriauinama stiprybė“. Tokiais komplimentais nusižengianti logika: geri romanai nėra rašomi vien tik puošnais, nepakartojamais fragmentais. Kalbos grožio nepakanka, yra ir kiti elementai (dialogai, atmosfera, personažai, idėjos). Tik vieningas visų elementų sujungimas ir sudaro gerą stilių.

Pr. Naujokaitis apžvalgoje „Žvilgsnis į dviejų metų mūsų grožinę literatūrą“ vis dar neat-sikrato kartelio prieš „Aidų“ ir „Metmenų“ knygų vertintojus. „Jiems gerą žodį pasakyti ne apie savo klišos leidingą atrodo lyg prasilenkimas su tiesa“, rašo Pr. Naujokaitis. Žinoma, pasitaiko simpatijų ir antipatių, taip pat skoniai kai kada būna įtartinai vienpusiški, arba kai kuriuos autorius griebiamas iš pagrindu, o kitus tik paviršutiniškai, vis dėlto Naujokaičio kaltinimas neturi pagrindo, kadangi jo ginami veikalai literatūrinėmis vertybėmis nepasizymi. Kas būtų, jei mūsų reprezentaciniai žurnalai pataikantų grafomanijai ar vidutiniškumui.

„Panais lietuviškoje samanosė“ — taip pavadintas išsamus R. E. Maziliausko straipsnis, aptariantis lietuvių kilmės pagarsėjusią vokiečių poetę Aldoną Gustas. Maziliauskas, kaip gabus žurnalistas, pateikia įdomios biografines medžiagas, įvairių vokiečių kritikų bei poetų (Karl Kro-low) palankius atsiliepimus apie Gustos kūrybą, taip pat ir pačios Aldonos atvirus pasisakymus. Cituoja ir laiškų ištraukas. Čia pat spausdinamas A. Gustos eilėraščių vertimų pluoštas, parodantis jos kūrybos tematinį skersinį. Vertė Maziliauskas. Nuo 1941 m. Berlyne gyvenanti poetė sugeba ir savo kompaktišką, fonetiškai darnų eilėraščių sutelkti gamtos ir miesto atributiką. Berlynas, nežūrint tragiškų dienų ir nuolatinių grėsmės, pasižymi spalvingumu, optimizmu ir lakia erotika. Visa tai atsiliepia Gustos poezijoje. Ji stengiasi pagauti akimirksnio esmę ir tuo prisideda prie daugelio pasaulio poetų, kurie panašiu subtiliu taupumu apdainuoja gyvenimą. Vokiška-

me tekste Gustos eilėraščiai turi ypatingą fonetinį magnetizmą, kurį vargu ar galima transformuoti į svetimą kalbą. Vertėjas ėmėsi sunkaus darbo ir jam su ta erotika kai kur nelabai pasisekė. Tiesiog nesinori tikėti, kad Gustas galėjo sukurti tokią baidyklę: apskritu pilvu / į miuziką įsimerus / su nuo bambos kabarojančiom / žvaigždėm / naktis rymojo

Prozos puslapiuose

„Septintosios Pradalgės“ prozos puslapiuose ir vėl matome pradalgiskai pagarsėjusį novelistą Eduardą Cinzų su „Iškyla į kalnus“. Jis nukelia skaitytoją į Sicilijos salą, apgaubia keršto ir grėsmės atmosfera, kursto meilės

„Septintosios Pradalgės“ viršelis

liepsnas. Tema ir nuotaika, atrodo, paimta iš kadaise matyto filmo apie amerikietį karį, grįžusį iš buvusio karo ir buvusios meilės vietos. Vis dėlto įdomu su Cinzu keliauti ir klausytis turiningų dialogų, pergyventi fabulos įtampą ir pagaliau atsikvėpti po kulminacinės staigmenos.

Zmogiškos šilumos ir šaltio, o taip pat didmiesčio srauto yra apšviesti A. Barono novelėje „Zanetos meilė“. Baro merginos viena, jos nuoširdi meilė sergančiam svetimam vaikui ryškiai išsibėržia abejingų, žmogaus mylėti nemokančių miestiečių fone. Vaiko tėvas inžinierius šurkščiai atstumia Zanetą, trokštančią ap-lankyti Julituką, ir tuo nusižengia žmogiškumui, Kazio Almeno

žodingą istoriją „Trys giltinės pirštai“ apie Karolio Radvilo žygius pasakoja senas kareivis, tikras milės gloriosus. Pasakojimas galėtų būti glaustenis, dialogai žymiai sąmojingesni. Tai idomi fantazija ir linksmas žvilgsnis į mūsų praeitį.

Labai jau senovišką legendą iš Liutavaro gadynės apie du brolius spausdina K. S. Karpius, išsėdamas rašinį nuo marių iki marių ir vis apeliuodamas į skaitytojų žingeidumą: „Tačiau pasižiūrėkim, kas vyksta toliau“.

Apie lyriškai nusiteikusių Veroniką, savo motinos nepaprastą gabintoją, sodriai rašo K. Barėnas apsakyme „Karalienė motina“, paimtame iš knygos „Dvidešimt viena Veronika“. Apsakymas sudėtas iš įvairių gyvenimo nuotrupų, prisiminimų. Fabulos beveik nėra, tačiau skirtingų moteriškų charakterių konfliktas milžiniškas. Meniskai parodoma, kaip sunku trapijai, tauriai, į svajones linkusiai mergaitei egzistuoti šalia brutalios, savymilos sesers ir apskritai šalia sunkaus gyvenimo.

Kaip taisyklė, ir šitoje Pradalgėje talpinamas stambus Vyt. Alanto istorinės prozos gabalas iš Lietuvos XIII a. kronikos „Sven-taragis“. Viduramžių atmosferos trūksta tiek dialoguose, tiek įvykių aprašymuose. Intriga suregta kaubojiškų filmų būdu — blogas personažas kasa duobę geram ir pats į ją įsirioglina. Vyt. Alantas moka vaizdžiai rašyti, bet vis užmiršta dėsni: norint meniskai parašyti, reikia išmesti daug sakinių ir žodžių: net ir gerų.

Perskaičius J. Gliados eiluo-tą dvidešimties farsą „Kaukių balius“, dingteli mintis: kas būtų, jei Gliada ne romanus, ne straipsnius, bet dramaturgiją ar satyrą būtų paėmęs ir nagą nuo pat rašytojo karjeros pradžios? Atrodo, jis būtų pasiekęs didesnių laimėjimų.

Nežiūrint kai kurių banalumu ir šlubuojančios eilėdaros (matyt, skubotos), komiška frazė ir situacija Gliadai pavyksta gerai. Žinoma, visam „Kaukių baliiui“ reikia gero šlifto ir raudono pieštuko. (Gink Die, ne cenzūros). Mūsų scena retų susidomėti šia smagia komedijėle.

Tarp poezijos posmų

„Pradalgės“ poezija ši syki at-tovauja įvairaus pajėgumo poe-tai. Įdėtas tik vienas J. Aisčio eilėraščių „Pasakų pasaulis“ — jo ankstyvojo lyriškumo ir įtaigumo labai tolimas aidas. Septyni K. Bradūno eilėraščiai paimti iš paskutinio rinkinio „Donelaičio kapas“. Leonardas Andriejus te-sia istorinių godų vartine, dabar įsijausdamos į kunigaikštystės Aldonos Gediminaitės likimą. Pa-tetikos ir gražios lyrikos Andrie-kui nestinga, tačiau pergyventi tai, kas įvyko prieš 650 metų, jau nelengva.

Palyginti gana daug ketureilių ši kartą talpina G. Tulauskaitė. Tai gyvi, gražūs, vietomis labai dainingi posmai. Dominuoja moteriška pasaulėjauta, meilė, optimizmas. Metaforika ir sim-boliai senoki, bet poetinė šilu-ma persmėkia dažną posmą. G. Tulauskaitė protarpiais pažeir-tai tikrai išpūdingų eilučių:

Tartum kregždės jau leidžias miegoti blakstienos, Ir nutyla ant stalo sukniubus knyga (81 p.)

O tekstų ieškantiems kompozito-riams vertėtų atkreipti dėmesį į jos gana darnų dviposmį, su stipria S. Nėries įtaka, „Leiskit dainai širdyje gyvent“.

Teresės Pautienės poetika linksta į tamsius, tragiškus moty-vus. Ji vartoja egzotiškus žodžių suplikimus: „suvedžioji anesteti-ne tyla“, „hipnotinė ramybė“, „cementinių šypsnų“, „apkar-pyti iškastuoti lyg saloniniai šuniukai“. Visi tie įvaizdžiai, ka-dangi stinga formos, lieka eilė-raštyje svetimi. Poetė stipresnė atstumia Zanetą, trokštančią ap-lankyti Julituką, ir tuo nusižengia žmogiškumui, Kazio Almeno

Maironis flamiškai

Piešinyas J. Simankevičiaus

Poezijos bičiuliams, manome, bus įdomu pamatyti ir jausti, kaip skamba garsūs Maironio eilėraščių, iš-verstas į flamų kalbą. Čia spausdi-nama Zentos Tenisonaitės vertima paėmė iš tik ką Belgijoje išleistos flamų kalba lietuvių poezijos anto-logijos. Apie šią antologiją platesnę informaciją rasit šio numerio „Naujų leidinių“ skyriuje, O palyginimui čia duodame Maironio eilėraščių „Nuo Birutės kalno“ tekstą lietuviškai ir flamiškai.

NUO BIRUTĖS KALNO

Išsisupus plačiai vakarų vilnimis,
Man krūtinę užliek savo šalta banga
Ar tą galią suteik, ko ta trokšta širdis,
Taip galingai išreikšt, kaip ir tu, Baltija!

Kaip ilgėjaus tavęs, begaline, plati!
Ir kaip tavo išgirst paslaptingų balsų
Aš geidžiau, tu pati vien suprasti gali,
Nes per amžius plačių nenutildai bangų!

Lūdna man! Gal ir tau? O kodėl, nežinau;
Vien tik vėtrų prašau, kad užkaktų smarkiau:
Užmiršimo ramaus ir tarp jų nematan,
Betgi trokštu sau marių prie šono arčiau.

Trokštu draugo arčiau: juo tikėti galiu;
Jis kaip audrą nujuos mano sielos skausmus;
Paslapties neišduos savo veidu tamsiu
Ir per amžius paliks, kaip ir aš, neramus.

VAN BIRUTES BERG

Breed uitwaaiend met jouw westerse baren
Overspoel mijn borst met een koude golf,
Of geef mij de kracht, die mijn hart zo verlangt,
Om me machtig uit te drukken, zoals ook jij, Baltische zee.

Ik heb zo naar jou verlangd, eindeeloos wijde,
En getracht je geheimzinnige stemmen
Te horen, jij alleen kunt dat begrijpen,
Omdat je baren doorheen de eeuwen deinen.

Ik heb verdriet. Misschien jij ook? Waarom — ik weet het niet.
Alleen vraag ik de storm luider te huilen,
Rust en vergeten bestaan niet in zeeën,
Alleen wens ik de golven dichter naast mij.

Ik verlang een vriend: hem kan ik vertrouwen,
Zoals de storm zal hij de pijn van mijn ziel voelen.
Zijn donker gelaat verbergt een geheimnis
En eeuwig blijven wij beiden onrustig.

Į flamų kalbą išvertė Zenta Tenisonaitė

Su ekologinėmis tendencijomis ir ab-rašo Zenta Tenisonaitė, neretai pasiduodama pozai ir daugzo-diškumui. Pavyzdžiui: „mano mintys sujuktos, supainiotos, sumazgytos į suveltą mazgą“.

Ilga eilėraščių ciklą patiesia Česlovas Obcarkas. Vietomis ryški Mačernio ir kitų žeminin-ky įtaka, o toji „Epitafija Vy-tautui Mačerniui“ tikrai emoci-on-gai parašyta. Obcarkas, liečia ne dabartį. Jis yra metafizinės erdvės ir prarastų laikų poetas: atsi-tiktinai į Anglijos krantą nu-bloškta žemininkų skeveldra.

Ritmas vietomis šlubuoja; ne-pakludamas tradiciniam lietu-vių kalbos bangavimui, tačiau poetinio „aš“ didingumas jau-čiamas visur.

Vilniečiai dainuoja Vakarų Europoj

Vilniaus „Varpų“ choras, A. Krogerto vadovaujamas, birželio mėn. laimėjęs premiją tarptauti-niame konkurse Italijoje, liepos mėn. pradžioje dalyvavo tarpt. konkurse Anglijoje, Langolen vie-tovėje. Šalia pasirodymo konkur-se, choras lietuvių liaudies dainas dar atliko koncertuose Langolene ir Londone.

Stasys Citvaras, dainininkas ir laikrodžių meistras—15000 mylių kelionėje dviračiu

Noras užrašyti liaudies muziką

New York. — Tuo metu, kai jūsų bendradarbis kalbėjosi su Stasiu Citvaru ir jo, Stuttgarto kilmės, žmona, New York Richmond Hill 108-jie gatvėje, namuose, kurie seniau buvo kito solisto — VI. Baltrušaičio nuosavybė (ji jau parduota), aplinkiniai medžiai dar buvo šlapi, praejus vasariškam, staigiam, kaip New Yorke įprasta, lietuvi. Verandoje gi stovėjo tolimai kelionei paruošti du, palyginti, ilgi, JAV gamybos, dviračiai. Jie — naujintalaičiai, atrodo, telaukė savininkų.

St. Citvaras anuomet pasakojo, kad jis su žmona buvo, pradžioje, planavęs keliauti į Braziliją automobiliu, vėliau galvojo apie motociklus, pagaliau, nusprendė vykdyti didžiulę kelionę dviračiais. Tai įdomi kelionė, nes Citvaro, dainininko, svarbiausias tikslas — studijuoti, užrašyti ir magnetofono juostas Pietų Amerikos tautų liaudies muziką, dainas bei šokių. Kiekvienam atvejui, abu Citvarai jau pakeliui, bet dar nėra pasiekę Meksikos. O ką jie planuoja, kaip turėtų atrodyti šioji tikrai neįprasta kelionė — pavaižuos čia dedamas su Stasiu Citvaru pasikalbėjimas.

Nuo 1927 m. — Brazilijoje

— Iš Lietuvos į Braziliją atvykau 1927 metais ir joje išbuvau iki 1955 metų, taigi 28 metus. Krašto sostinėje — Rio de Janeiro gyvenau 15 metų, kitose vietovėse — buvau trumpesnę laiką. San Paulo, Brazilijoje, gyvena mano brolis.

Lietuvoje buvau baigęs pradžios mokyklą, tad Brazilijoje baigiau mokslus ir, žinoma, gerai išmokau portugalų kalbą.

— Atrodo, kad Brazilijoje pradėjot daugiau domėtis ir menu, muzika? — toliau klausinėjau.

— Taip, ten mokiausi smuiku septynerius metus, bet... trūko laiko. Vėliau, manau, visai netikėtai, gal iš nuobodumo, mokiausi dainavimo. Prisimenu, anuomet mano gimtojoje vietoje — Radvilaišky, vargonininku bene buvo Marijošiaus tėvas — jis buvo ir mano krikšto tėvu ir man buvo padovanojęs balalaiką. Su ja esu važinėjęs po Brazilijos džiungles.

Na, galiu pridurti, kad įsikūręs Brazilijoje esu vedęs bažnytinį, mišrų 60 žmonių chorą. Taip pat esu dalyvavęs ir dūdų orkestre, esu tokiame orkestrui dirigavęs, be to, grodavau choralus.

Beje, nuo pat mažens turėjau ir profesiją — buvau laikrodininku, tuo amatu verčiau ir Brazilijoje ir, vėliau, JAV-se.

— Įdomu... Bet dabar rūpėtų daugiau patirti apie Tamstos kelią į dainininkus, į solistus, bebrods, ir į Brazilijos operą?

— Dainavimo Rio de Janeiro mokiausi, nuo 1942 m., pas Ernst Temple, čekų kilmės, savo metu dalyvavęs Wagnerio operose Bayreuth mieste. Šiuo metu jam jau būtų apie 90 m. amžiaus — prieš 20 metų jis persikėlė į Viena. Tuo metu, apie 1942 metus, tas Temple statydavo mėgėjų operas.

As savo profesoriui kartą padainavau Žermono partiją iš "Traviatos", nors būdamas bosu (baso-cantabla). Temple man tarė: "Tamsta privalai mokytis dainuoti." Ir, štai, tuo būdu prasiidėjo mano kelias į solistus, tačiau visa tai buvo kiek vėliau, gi aš jau buvau Brazilijos žemėje išgyvenęs penkioliką metų...

— Taip, Tamsta, ponas Citvarai, minėjot, kad į Braziliją buvote emigravęs 1927 metais. Ar

Tikslas — užrašyti įvairių tautų liaudies dainas, jas vėliau garsinti koncertuose, pirmiausia — V. Vokietijoje

VYTAUTAS ALSEIKA,
New York, 1971 m. vasara

visą laiką gyvenote Rio ar, gal buvote ir kituose miestuose?

— Ne, Rio tebuvo kelerius metus, po to, apie 1935 - 1937 metus išvažiavau į Porto Allegre ir čia mano gyvenimas slinko smuiko ir laikrodininko amato ženkle. Anuomet Allegre mieste smuikuodavau, tačiau mano pagrindinis uždarbio šaltinis buvo — laikrodžių taisymas. Prisimenu, vienas vokietis mane pakvietė į Rio, kaip laikrodininką — sakė, "čia geriau uždirbsi."

Po poros metų — Mozarto operoje

— Taigi, taisyti laikrodžius, vėliau mokėtės pas Temple, savo pirmąjį dainavimo mokytoją. Ar jis išvedė jus į plačiuosius ar ir siauresnius operos vandenis?

— Na taip, mokiausi pas jį ir po poros metų, 1944 metais, jau gavau Zarasto partiją Mozarto "Užburtojoje fleitoje". Galiu pastebėti, kad Temple jau pačioje pradžioje man buvo pasakęs: "Niekio nemokėsi". Panašiai vyko ir vėliau, kai Temple išvykus į Viena, patekau pas kitą mokytoją — prancūzų tenorą Rene Talbą. Ir šis pasakė: "Iš tavęs neoriu imti nei cento." Jis, tas prancūzų tenoras, mane skatino tapti profesionaliniu solistu operoje, tačiau nenorėjau. Greičiau — bijojau, nors, prisimenu, ir Temple vis sakydavo: "Turėtum dirbti ir operą." Arba, jis kartais tardavo: "Dainininkas negali būti kuklus."

Tuomet buvau pasirašęs pusę metų sutartį su Rio de Janeiro "Radio Municipal" — reikėdavo, kaip solistui, pasirodyti du kartus per savaitę po pusę valandos.

Po konkurso — į miesto teatrą

Minėtas R. Talba mane įrašė į dainininkų konkursą — jie buvo reikalingi miesto operai - teatrui (Teatro Municipal). Man pavyko, nors prisipažinsiu, stengiausi "blogai" dainuoti. Operoje dainavau Verdi "Simone Boccanegra" ir Mozarto "Pagrobime iš Serajaus" operose. Atvažiuodavo ir žinomi dirigentai, kaip Bruno Walter. Prisimenu, dainavau senąjį žydą "Samsono ir Dalilos" operoje.

Tuo metu Brazilijoje dirbau ir kultūros ministerijos radiofone — mano uždavins buvo kviesti dalyvauti dainininkus.

Iš viso Rio operos teatre dainavau 12 metų — teko pildyti mažesnes bosų partijas, kaip Montserone Rigoletto, ar A. Chenier operoje bei kitose. Dar pridursiu, kad anuomet brazilų operoje labai pasigedavo solisto su žemomis gaidomis, gal dėl to ir man laimė buvo labiau nusisypsojusi... Tiesa, ir brazilų spaudoje apie mane, kaip solistą, yra dažnai rašiusi, būdavo ir kritikos straipsnių bei nuotraukų. Ištraukęs į solisto profesiją, buvau metęs laikrodininko amatą ir... turėjau malonumo dainuoti operose, kuriose dalyvaudavo Maria Callas, ir J. Taddei ir kitos įžymybės.

"Važiok į Chicagą, lietuviai palaikys..."

1955 metais St. Citvaro, Rio de Janeiro operos solisto gyvenime įvyko posūkis — jis tų metų gruodžio mėn. vyksta į Chicagą. Tai buvo, daugiausia, kun. Zenono

Ignatavičiaus kalbinimas. Esą, jis teigė: "Važiok į Chicagą, lietuviai palaikys."

Apie pirmuosius žingsnius S. Amerikoje Citvaras pasakoja be didelio džiaugsmo, greičiau su nusivylimu gaida:

— Taip, 1955 m. gruodžio mėn. atsiradau Chicagoje. Neturėjau šiltų rūbų ir vos vos išsilaikiau sveikas. Brazilijoje nerūkau, o Amerikoje jau pradėjau rūkyti. Prisimenu, jau antrą dieną lankiausi "Draugo" redakcijoje. Man anuomet atrodė — padariau klaidą į šį kraštą atvykęs, prisipažinsiu — atmosfera čia mane atšaldė...

Susipažinau su Jonu Karveliu ir Vladu Baltrušaičiu — jie abu mane palaikė, nes jokio supratimo neturėjau apie čionykštį gyvenimą.

50 dolerių už 10 koncertų...

— O kaip atrodė Tamstos pirmieji žingsniai meno pasauly, Chicagos mieste?

— Žydas menadzeris Henry Salzer mane buvo angažavęs 10-čiai pasirodymų, atlikti vokiečių Lieder koncertuose. Prisimenu, honoraras už 10 koncertų siekė 50 dolerių... Prekybininkas Budri-

mokėdami po 100 dol. už vieną ar dvi atliktas dainas.

Prisimenu, dalyvavau lietuvių bažnytiniam koncerte. Toliau mano gyvenimas meno srity vystėsi savotiškai: estas Edo Kariso ir lietuvis vargonininkas J. Žukas prikalbino susidomėti Chicagos konservatorija. Tai buvo apie 1957 metus — moteris direktorė man pasiūlė asistento vietą, po 50 dol. per savaitę ir vis kalbėdavo: be patient... Turėjau progos pasirodyti, su orkestru, Chicago Orchestra Hall, be to, dalyvavau viename rečitaly konservatorijos salėje, kur dainavau ir Schuberto dainas, ir Musorgskio arijas. Kritikos atgarsiai buvo labai geri.

Išsikūrus lietuvių operai Chicagoje, 1957 - 58 m. dainavau Monterone Rigoletto operoje ir Mefistą Gounod Fauste. Supratau, kad A. Kučiūnas norėjo ir toliau su manim dirbti, bet... mano keliai vėl pakrypo kitur. Atsidūriau Zarovo vadovaujamame Dono Kazokų chore.

Chicagoje buvo ir laikrodžių liginė

— Chicagos vaizdas būtų nepilnas — toliau pasakoja St. Citvaras — jei nepamėčiau, kad anuomet Chicagoje pas Joną Karvelį pradėjau taisyti laikrodžius, Karvelis finansavo ir buvo pasiūlyęs, kad tais metais (1956-57) buvo atidares "laikrodžių liginę". Stebėjau, kai amerikiečiai klausdavo, kiek laikrodžių patai-

Stasys Citvaras su žmona, pasirodę 15000 mylių kelionės startui.

Nuotr. R. Kisieliaus

mėnesio repetitijos ir netrukus išvykau koncertams į Vak. Berlyną bei Vakarų Vokietiją. Tuo metu Vokietijoje dalyvavau 150 koncertų, iš viso gi per metus tokių koncertų buvo apie 250, kai kur ir po du vieną dieną. Tuo būdu, per metus, kiekvieną vakarą, tekdavo dalyvauti choro koncertuose išstisus šešis mėnesius. Per likusius šešis mėnesius choro dainininkai, New Yorke gyvendami, gaudavo bedarbio pašalpą — pradžioje ji kas savaitę siekdavo iki 150 dol., vėliau ir 250 dol.

Choras, baigias savo dienas — šią vasarą

— Kaip ilgai dainavote šiame pasižymėjusiame, viso Vakarų pasaulio aukštai vertiname chore? — Ligi 1964 metų, taigi, še-

čio dainų koncerte, dėl įvairių priežasčių tas koncertas, įvykęs Carnegie Hall rečitaly salėje, nepavyko ir... po to mečiau dainavimą ir keista — daugelis net nežinojo, kad gyvenau New Yorke. Per beveik ketverius metus, 1964 - 1968 m., vėl taisiau laikrodžius, išigijau baldus. Gyvenimas slinko...

Tik apie 1968 m. man pasirodė, kad mano balsas vėl geroje formoje, pajutau atgavęs formą ir net geresniam lygyje kaip anksčiau. Teko neblogai sugiedoti vienoje bažnyčioje, atsirado kvietimai dainuoti įvairiuose New Yorko lietuvių rengiamuose koncertuose. Šių metų birželio mėn., prieš man iškeliavimą į Pietų Ameriką, įvyko net trys koncertai — birželio 19 d. įvyko vyrų choro surengtas atsisveikinimo koncertas, gi birželio 20 d. dalyvavau New Yorke surengtame 1941 m. lietuvių sukilimo minėjime.

Ar dalyvaudavau ir ateity lietuvių renginiuose? Mielu noru, jei tik atsirastų proga.

Mėgstu liaudies dainą, ypač tarptautinę

Tiek papasakojo St. Citvaras apie jo ligšiolinę veiklą JAV-se. Kadangi kaip tik jis su žmona ruošėsi didžiąjai kelionei į Pietų Ameriką, verandoje jau stovėjo, tik dar nepakrauti kelionės maišais, du dviračiai, rūpėjo jo paklausti — koks gi tikslas leistis tokiai ilgai kelionei, ar tik turistinis, ar knietis ir kiti norai?

Iš viso, kas daugiausia paskatino leistis tokiai kelionei ir dar dviračiais, gal ir rizikuojant įvairiais pavojais?

— Žinote, mano žmona — ir aš... — groja gitara, aš — dainuoju, be to, mėgstu liaudies dainą. Nutarėm abu sudaryti... ansamblį teikdami ir pusiauklasikinį repertuarą. Mūsų tikslas — tarptautinė liaudies daina. Dviračiais keliaudami mes į magnetofono juostas įrekdavome kitų tautų dainas. O tų tautų dainų išgirsime nemaža. Be to, svarbu susipažinti ir su dainų istorija.

Manau, kad pravers ir mano kalbos, kuriomis kalbu bent aštuoniomis, — be lietuvių, anglų, dar portugalų, vokiečių, rusų (šiomis gerai), dar lenkų bei ispanų ir italų.

Kelionė į Rio, iš ten — į Vokietiją

— Tikslas — pasiekti Rio de Janeiro, už 15,000 mylių... Žinoma, sunku pasakyti, ar ten būsiu po metų kelionės, o gal ir po pusantrų. Ten lankysiu, Rio, savo draugus, gi San Paulo gyvena mano brolis Vytautas. Rio su tiksiu ir savo senuosius kolegas meno srity. Pasilikčiau Brazilijoje kiek, jei būčiau ten angažuotas.

Tačiau mūsų tikslas yra — iš Brazilijos pasiekti Vak. Vokietiją, Muencheną. Ten manęs jau laukia du impresarijai — koncertų

rengėjai. Jie numatę suorganizuoti įvairių tautų liaudies muzikos koncertus Vokietijos miestuose, be to, koncertus per radiją, gal būt, ir vokiečių televizijoje. Žinoma, nebus lengva parodyti liaudies originalias dainas ir ne tik parodyti, bet ir išlaikyti jų originalumą.

80 svarų krovins, su dviem gitarom

St. Citvaras aiškina, kad kelionėn vykdamis jie pasiima 80 svarų bagažą. Dar ir dvi gitaras. Svarbūs dalykai, tai dvi palapinės (jie nakvos pakeliui ne viešbučiuose ar pan.), dar ir gaidos, magnetofonas su juostomis, o iš maisto jie pasiėmė lengvai pagaminamą, riešutus, pieno miltelius ir pan.

— Ar nenumatote pavojų, dviračiais keliaudami?

— Vienintelis pavojus, tai didelės aukštumos, kurios vietomis sieks 3,000 metrų — dėl to teks naudotis ir traukiniu. Apiešimais? Jų nebijome, apie juos negalvojame. Man atrodo, kad kaip tik mažiau pavojų Pietų Amerikos kraštuose, kurių žmonės gerai pažįstu, man nesvetimas jų charakteris. Ne, neturiu baimės, — bet, aišku, visko gali įvykti ir čia tik — Dievo valia.

Gal knyga, straipsniai žurnaluose

— Ar tikėtis sutikti kur nors lietuvių?

— Sunku pasakyti. Jei sutiksiu, tai daugiau dar JAV žemėje, kurioje dar būsiu bent iki rugpjūčio mėn. pabaigos. Abu vesime ir dienoraščius, bet nefilmuosime. Vėžuos tik foto aparatą. Numatau, ateity, paruošti knygą apie mūsų kelionę. Numatau, kad galės būti ir straipsnių žurnaluose, pirmiausia — vokiečių, gal būt, ir brazilų spaudoje.

Tiesą sakant, tokio pobūdžio kelionių yra buvę tik motociklais (vykdė studentai). Dabar, girdėti, vienas indas su dviračiu keliauja aplink pasaulį.

(Beje, Citvarų kelionė buvo sudominusi ir New Yorko didžiąją spaudą — milijoninio tiražo dienraštis New Yorke "Daily News" prieš Citvarams iškeliavimą įdėjo dviejų skilčių aprašymą apie kelionę ir Citvarienės, su dviračiu, nuotrauką. Citvaras reporteriui buvo pasakęs: tai viso mano gyvenimo didžioji kelionė. Jiems išvykus, tas pats dienraštis paskelbė apie Citvarų, su dviračiais, nuotrauką.)

Kelionė į kontinento pietus

Abu keliautojai, draugų išlydėti su šampano bonka, iš New Yorko iškeliavo š. m. birželio 26 d. Pirmiausia jie pasiekė New Jersey, netolimas apylinkės, aplankė muziką Vyt. Strolia su šeima, vėliau pasuko į Philadelphiją. Toliau turėjo sekti šios JAV valstijos: Tennessee, Arkansas (Pine Bluff), Texas. Jei viskas vyktų pagal planą, abu Citvarai, rugpjū-

(Nukelta į 5 pusl.)

Dar gyva Amerikos romantika — buivolų kaimenė prerijos pakrastyje.

Nuotr. V. V.

kas buvo pakvietęs dalyvauti jo radijo programoje ir buvo pasiūlyęs po 5 dol. už pusvalandžio programą — atsisakiau. Blogybė buvo ta, kad neturėjau lietuviško repertuaro.

— O kada lietuviai susidomėjo jumis, kaip dainininku?

V. Jakubėnas parašė "Draugui"

— Prisimenu, bene 1956 metų pradžioje buvęs Kauno operos solistas A. Kutkus mane supažindino su muziku, kritiku Vladu Jakubėnu. Jam turėjau progos padainuoti vieną ariją, jis netrukus parašė apie mane straipsnį "Draugui" ir... lietuviai jau pradėjo mane kviesti dainuoti.

Vis dėlto, negaliu neprisidurti, kad vokiečiai mane pirmieji kvietė pas save dainuoti, be to, susidomėjo ir švedai, man vėliau su-

sot per dieną? Pas mus, jie sakydavo, 15 per dieną, tai įprasta norma...

"Rytą man paskambino Zarovas..."

— Mano kelias — tapti solistu Dono Kazokų chore — buvo staigus — tęsia Citvaras. Tiesa, prieš tai buvau įdainavęs keturis dalykus (jų tarpe ir "Blusa") į mažą plokštelę — ją finansavo Chicago švedai. Atsimenu — kitos dienos rytą man paskambino telefonu Dono Kazokų choro dirigentas Zarovas, su juo susitikau, padainavau jam "Stenką Raziną" ir... bematant buvau angažuotas. Netrukus pasirašiau sutartį ir... prasidėjo mano kelionės su choru.

Tai buvo 1958 metais. New Yorke, choro bazėje, vyko vieno

šerius metus. Per tą laiką teko atlikti ir 12 solo partijų, įdainavome visą eilę plokštelių.

Darbas chore vis sunkėjo, minkėjo ir jo lygis, nes dalis choristų mirė, kiti suseno. 1970 metais įvyko 50 metų jubiliejinis to choro koncertas, gi dabar, 1971 m. vasarą turėjo įvykti jau paskutinė choro tournee Europoje. Atseit, jau stebime to žinomojo Dono Kazokų likvidavimo dienas... Na, galiu pridurti, kad tomis chore dalyvavimo dienomis, 1961 m. Vienoje gastroluodamas, susipažinau su mergina, kurią tais metais vedžiau.

Sudie dainai ir valio — laikrodžiai

1964 metais pasitraukęs iš Dono Kazokų choro, įsikūriau New Yorke. Dalyvavau K. V. Banai-

MŪSŲ KALBA

RED. DR. PR. SKARDZIUS

PROF. J. OTRĘBSKIS

Šių metų balandžio 25 d. mirė lenkų kalbininkas Jonas Otrębskis, eidamas 82 metus. Jis gimė 1889 m. gruodžio 8 d. Pilicoje. 1909-13 m. Varšuvos universitete studijavo slavų filologiją. Baigęs universitetą, išvyko į Leipzig, kur studijavo lyginamąją indoeuropiečių kalbotyrą, sanskritą ir slavų bei baltų filologiją; čia jo profesoriais yra buvę žymūs anų laikų kalbininkai K. Brugmanas, E. Windischas ir A. Leskienas. 1920 m. Krokuvos universitete pas prof. J. Rozwadowskį įsigijo daktaro laipsnį, o 1924 m. pas tą patį profesorių habilita-

wych (1935), *Slowianie: Rozwiazanie odwiecznej zagadki ich w nazw (1947) Zycie wyrazów języku polskim (1948) ir kt. Pagaliau yra jo darbų dar iš bendrosios kalbotyros, taip pat lotynų filologijos: Przyczyńki do gramatyki porównawczej języków indoeuropejskich (1919, dakt. disertacija), Z badań nad infiksem nosowym w językach indoeuropejskich (1929), Indogermanische Forschungen (1939), Gramatyka historyczna języka łacińskiego (I 1937, drauge su J. Safarewiczium) ir kt. Ypač daug, iš viso apie pus-trečio šimto, jis yra parašęs įvairių kalbotyринių straipsnių ir recenzijų, išspausdintų įvairiuose kalbotyринiuose žurnaluose.*

Prof. J. Otrębskio tyrinėjimuose gana žymią vietą užima li-tuanistika. Jo Tverčiaus tar-mės aprašas yra vienas iš lig-šiolinių lietuvių kalbos tarmių aprašų stambiausias ir išsa-miausias. Didžiai svarbus veikalas yra jo trijų tomų lietuvių kalbos gramatika: lig šiol irgi dar niekas tokio darbo nėra parašęs. Taip pat ir jo drauge su Cz. Kudzinowskiu spaudai pa-ruoštas Chilinskio Naujojo Tes-tamento tekstas, pirmą kartą paskelbtas, yra didžiai vertin-gas lietuvių kalbos ir senosios raštijos istorijai. Atskirus lie-tuvių kalbos bei kitų baltų kal-bų klausimus jis yra dar svarb-tes įvairiuose savo straipsniuose.

Bet J. Otrębskis ne tik yra didžiai domėjis lietuvių kal-bos mokslo dalykais, bet ir šiaip jau yra buvęs artimas lie-tuviams. Prieš II pas. karą bent dešimt metų pirmininkavo Vil-niaus lietuvių gimnazijos bran-dos egzaminų komisijai. Šven-čionyse eilę metų skaitė lietuvių kalbos kursą ir vadovavo lie-tuvių kalbos mokytojų kursams. Karo metu jis vienintelis iš bu-vusių lenkų profesorių sutiko prie lietuvių dirbti Vilniaus uni-versitete. Salia to jis karo metu dalyvaudavo redakcinėje didžio-jo lietuvių kalbos žodyno komi-sijoje ir artimai bendradarbia-vo su lietuvių kalbininkais; pvz. savo patarimais yra kiek padėjęs spausdinant mano *Lie-tuvių kalbos žodžių darybą*. Pa-galiau 1940 m., kada kai kurie et iš mūsų pačių kaip reikiant nesiorientavo dėl mūsų kalbos kultūros, jis mano atgaivintai

Prof. J. Otrębskis

vosi. 1921 m. pradėjo dirbti Vil-niaus universitete, kur 1950 m. tapo ordinariiniu profesorium. Daugelį metų buvo Human. mokslų fakulteto prodekanas ir vėliau dekanas. 1940-44 m. prie lietuvių valdžios buvo Vilniaus universiteto lenkų filologijos katedros vedėjas, kartu vado-vaudamas ir klasikinės filologi-jos katedrai. 1945 m. persikėlė į Poznanę, kur iš pradžios va-dovavo slavų filologijos, o nuo 1947 naujai įsteigtai baltų kal-bų katedrai. 1960 m. išėjo į pen-siją.

Svarbesni jo lituanistiniai darbai yra: *Wschodnioliteńskie narzeczce twereckie* (III 1932, I 1934), *Gramatyka języka li-tewskiego* (III 1956, I 1958, II 1955), *Teksty litewskie* (I 1957, II 1959) ir *Biblia litewska Chy-linskiiego* (II 1958; paruosta drauge su Cz. Kudzinowskiu). Iš slavistinių darbų paminėtini: *Przyczyńki slawiańsko-litewskie* (I 1930, II 1935), *O najdawniej-szych polskich imionach osobo-*

V. K. Jonynas Detalė iš skulptūros "Molina ir vaikas"

Laiškas redaktoriui

Dėl ligos truputį pavėlavau perskaityti Jūsų birželio 26 d. priedą, kuriame, tarp kita ko, gana plačiai pagvildenote "Met-menų" 21 knygą. Dėl to ir šis laiškas vėluojasi.

Pirmiausia "Draugas" nusipel-no pagyrimo, nes jis plačiau pa-mini pasirodantių naujų žur-nalų numerius. Būtų gera, kad ir kiti laikraščiai šiuo pavyzdžiu pasektų. Mūsų gyvenime naujo žurnalo numerio pasirodymas nėra jau toks mažas įvykis.

Dabar pora pastabų dėl mano straipsnio apie J. Tumą-Vaižgan-tą, kaip gyvenimo kritiką, vertini-mo, kuriam paskirta daugiau ne-gu pusė tos recenzijos.

Savo straipsnio išnašoje prisi-miniau dr. J. Griniaus rašinį "Dė-mės šviesioje Vaižganto kūrybo-jė", kuris tilpo tame pačiame Drauge. Iš esmės pritardamas šio rašinio mintims, aš tik suabejojau žodžio "dėmė" tinkamumu šia-me kontekste. "Draugo" apžval-gininkas užsiuolė mane už tai, kad aš neva nesupratęs ar "nen-

ręjęs suprasti" dr. J. Griniaus. Ko-dėl? Manau, į tą klausimą galėtų atsakyti tik pats J. Grinius. Neži-nau, kodėl "Draugo" apžvalgi-ninkas galėtų arba norėtų geriau suprasti Grinių už mane. Aš ir šiandien esu įsitikinęs, kad žodis "dėmė", kuris turi aiškiai neigta-mą prasmę, čia netinka. Aprašyti nuodėmingą žmogų nėra jokia li-teratūrinė dėmė. G. Greene ir G. Bernanos, abu labai katalikiški autoriai, beveik tik apie nuodė-mingus žmones ir rašė. Niekas nekaltina apie dėmes jų raštuose.

Dar daugiau užkliuvo "Drau-go" apžvalgininkui mano straips-nio vieta, kurioje aš pasiskaičiau prieš bandymą perkelti į Ameriką lietuviškas organizacijas ir sąjū-džius, manydamas, kad ir Tumas - Vaižgantas priš tai pasiskaitė. Kaip pavyzdžius pa-minėju paštinkus, šaulius, bi-rutietes ir šatrijiečius. Kodėl "Draugo" apžvalgininkas mano, kad tuo aš tas organizacijas, ypač šatrijiečius, norėjau "nuvertinti." Anaipol. Vienintelis daiktas, ku-ris man čia užkliuvo, tai kai to-kios organizacijos atkuriamos iš-civijoje, visiškai nepažymint, kad tai yra Chicago, JAV ar Austrai-lijos organizacija. Man atrodo, ne-

tikslu ir neteisinga vadinti išeivių rašytojų ar žurnalistų sąjungos tiesiog lietuvių rašytojų ar žurnalistų sąjungomis, visiškai nepažy-mint, kad jose atstovaujami tik išeiviai rašytojai ir žurnalistai, ir tai toli gražu ne visi.

Tik šia prasme prisiminiau ir šatrijiečius, visiškai nenorėdamas jų nuvertinti. Priešingai, jų vertė dar tik padidėtų, jei jie dabar at-sikurdami pasivadintų kuklesniu Tiubingeno, Chicagos, arba ap-lamai išeivių Šatrijos vardu. "Draugo" apžvalgininkas išvar-dindamas keletą žymesnių šatri-jiečių, mini J. Grušą, J. Keliuotį ir kt. Būtų galima dar paminėti J. Paukštelį, E. Matuzevičių, mi-rusius S. Nėrį, J. Lebedį ir kt. Negi Chicagos Šatrija mananti ir juos atstovaujanti? Aplamai ne-gerai, kai dalis ima manyti, kad ji atstovauja visumą.

Draugo apžvalgininko prisi-minti santariečiai čia nieko dėti, nes tokios organizacijos Lietuvoje nebuvo. Teisinga to apžvalginin-ko pastaba apie istorikus, kurie emigracijoje jokio veikalo nepara-šo, nors, ypač išeivijoje, kartais atrodo didesnė dorybė nerašyti, negu rašyti.

V. Trumpa

Red. prašas. Dėl tos "dėmės", atrodo, V. Trumpa Draugo apžval-gininko yra nesupratęs. Tad karto-jame: Griniaus raše "dėmė" supras-ti reikia ne Vaižganto nuvertini-mo prasmę, bet tik kaip blogio — nuodėmės problemos iškėlimą jo raštuose. Žinoma, kad aprašyti nu-dėmingą žmogų nėra jokia literatū-rinė dėmė pačiam autoriui. Ir Gri-nius dėl to Vaižganto nekaltina, kaip linkęs manyti V. Trumpa.

Draugo apžvalgininkas vis tiek ir toliau abejoja V. Trumpos nusista-tymo "prieš bandymą perkelti į Ameriką lietuviškas organizacijas ir sąjūdžius" tikslumu. Pirmiausia, sa-kytume, reikia žinoti, ar ta ar kita perkelta organizacija ką nors kūry-bingo čia padaro. Jei taip, tai kodėl šokti prieš? Ir kodėl tas perkeltinas V. Trumpai vis dar neišsina neva iš bandymų kategorijos, kai turime or-ganizaciją, kurios kokias nors ban-dymų dėnas seniai čia yra pamiršu-sios, o metai po metų savo gyvos veiklos indėliu turtina čionykštį kū-rybinį mūsų gyvenimą. Pavyzdži-u galėtų būti ir ta V. Trumpos šaipoi-skai' manta Šatrija.

Draugo apžvalgininkas taipgi ne-tiki, kad būtų labai svarbus dalykas prie čionykštų mūsų organizacijų oficialių "krikšto" vardu vis dar pridėti žodį "išeivijos" arba to ar kito miesto vardą. Apie jų veiklą kalbant, savaime miesto ar konti-nento vardas pasisako, o kad ir ti-tule jis būtų labai reikšminga nuo-

roda, tenka labai abejoti. Čia, taip kaip ir su žmogaus pavarde: kalbant apie jo gyventas vietas ir darbus, negi būtina, linksmai kalbant, vis pridėti, sakysime, P. Jonaitis von Kėdaniai, P. Jonaitis von Kaunas, von Muenchen, von Washington ir t. t. Argi organizacijos vertė ir žmo-gaus vertė dėl to padidėtų?

Draugo apžvalgininkas nieko ne-turi prieš gražų ir nepiktybinį hu-morą. Bet ne visur privačios links-mos kompanijos humoras jau tinka ir viešumai. Ypač dar kai juo nuver-tinamos organizacijos beveik vien dėl to, kad turi praeitį ir šaknis ir nemažiau gyvos už kitas, tik čia at-siradusias. O tradicijos turėjimas ir šaknų turėjimas (neatsisakant ir nau-jumų) negi šios dienos veikloje jau turi reikšti, jog dalis ima atstovauti visumai. Tai nėra uzurpavimas vi-sumos, o tik ryšio nenutrūkimas su visos organizacijos istorine ir gyva-ją raida.

Draugo apžvalgininko pokalbis su V. Trumpa dar galėtų tęstis ir tęstis. Bet ar verta? Ilgos kalbos žo-džiuose tik dingty patys svarbiau-sias ir pirminis dalykas, dėl kurio buvo pašnekėsęs pradėtas: — dėl šatrijiečių prisiminimo kandaus hu-moro prasmės ir menkavertinimo kon-tekste. V. Trumpa dabar gali aiš-kintis, kad šito nesiekęs ir nenorė-jęs. Gal? Bet jo raštą Metmenyse skaitantiems, tur būt, susidarė visai kitoks įspūdis. Ir Draugo apžvalgi-ninkui apie tai pirmiausia paskam-bino telefonu iš šalies.

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
Galima pirkti dalimis ir išmokėtina 30% iki 50% nuolaida
SOUTHWEST FURNITURE CO
6200 S. Western ... Tel. GR 6-4421

BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HOME LOANS INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community
4071 Archer Ave. (West of California Ave.)
Chicago, Illinois 60632 Tel. LA 3-8248

PROGRESS - PAZANGA
COLLISION EXPERTS
A & J STANEVICIUS
(Fender) Pilnas Patalysymas.
Transmissions — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir sparnų darbas
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

Chrysler-Plymouth
Prices start at
\$1915*

*\$1915. Manufacturer's suggested retail price for a Cricket available at selected Plymouth dealers. Price excludes state and local taxes, destination charges, and dealer new-car preparation charges.

AUTHORIZED DEALERS CHRYSLER MOTORS CORPORATION

BALZEKAS MOTORS

PLYMOUTH — FURY — VALIANT — SATELITE — STATION WAGONS
ROADRUNNER — BARRACUDA — DUSTER

Pirkite dabar, kai kainos yra žymiai sumažintos 1971 metų visiems automobiliams prieš pasirodant naujiems 1972 modeliams.

4030 Archer Avenue

Tel. — VI 7-1515

Stasys Citvaras, dainininkas, laikrodininkas ir keliauninkas

(Atkelta iš 4 pusl.)

čio 14 d. pasiekę Texas miestą Houstona, šio mėnesio 25 dieną turėtų atsirasti Laredo, taip pat Texas, bet jau Meksikos pasieny. Vėliau būtų pati Meksika, Guate-mala, Nicaragua, Costa Rica, Pa-nama, iš Panamos laivu į Kolum-biją. Iš čia, Panamerikan greit-keliu — Ramiojo vandenyno pa-krasčiais — iki Equadoro, Peru (Lima), Cilės (Santiago), į Ar-gentiną — iš jos arba į Urugva-jų, o gal tiesiog į Braziliją.

Paklaustas, kaip jis elgiasi su kelionei reikalingais pinigais, Cit-varas atsakė: žinoma, nebūtų tiks-lu su savim vežtis didesnę pini-gų sumą. Todėl iš anksto, kur pa-

keliui sustosime, mes į įvairias vietas, įvairiuose kraštuose, pa-siuntėm mažesnes pinigų sumas. Šiuo metu Citvarai pakeliui, bet dar JAV-se. Kai kas yra gavęs iš jų atvirukus iš Virginijos valst. Citvaras, beje, sutikęs iš kelionės parašyti ispūdžių ir "Draugui", baigdamas dar pabrėžė — kaip svarbu ne tik mokėti dainuoti liaudies dainas, bet ir specializu-tis šioje srity. Jis su žmona tai vykdo — ir jiems belieka palin-kėti ne tiek "gero vėjo" — kiek — ypač fizinės ištvermės. Spau-džiant dviračių pedalus ir net 15,000 mylių, tokia ištvermė — daugiau negu svarbi, ji — lem-tinga.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptar-nauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkoja-me Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

All accounts com-pounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

6%

2 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

NAUJI LEIDINIAI

• EEN STEEN HEEFT GEEN HART. Bloemlezing uit heden-
daagse Litouwse poezie, samen-
gesteld door Zenta Tenison, met
een inleiding van Antanas Vai-
čiulaitis. Uitgeverij Orion — N.
V. Desclee De Brouwer, 1971.
ISBN 90 264 3702 1

Minima čia knyga yra Belgijoje
flamų kalba pasirodžiusi lietuvių
poezijos antologija, pavadinta
EEN STEEN HEEFT GEEN
HART (Akmenėlis turi šaltą širdį).
Ji išleista Uitgeverij Orion
leidyklos savo leidiniu DE BLA-
DEN VOOR DE POEZIE (Po-
ezijos lapai) serijoje.

Kai naujesnių laikų lietuvių
poezijos (ypač išsiviję sukurtos)
antologijos šiandien neturime nei
vokiečių, nei prancūzų, nei kuria
kita didžiaja (išskyrus anglių)
Europos kalba, susilaukti mūsų
poezijos tomo flamų kalba yra
ne vien tik netikėtumas, bet tie-
siog kone egzotika.

Ta proga pora žodžių apie fla-
mus. Pirmiausia reikia prisiminti,
kad Belgijos valstybė sudaro dvi
tautos: valonai (kalbantys pran-
cūziškai) ir flamai (kalbantys fla-
miškai). Valonų kalba yra skiria-
ma prie romanų kalbų grupės, o
flamų kalba — prie germanų kal-
bų grupės. Flamų iš viso priskai-
toma apie 5 milijonai. Netoli 4
milijonai gyvena Belgijoje, per
200,000 Prancūzijoje, kiti Olandi-
joje. Flamai yra senos kultūros
tauta, jau viduramžiais ir vėliau
turėjusi labai savitų formų archi-
tektūrą, meną ir kt. Pastaraisiais
laikais flamai rodo daug pastan-
gų sukurti ir pasaulinio dėmesio
vertą literatūrą flamų kalba. Šių
literatūrinių pastangų aplinkoje
galėjo išeiti ir čia minima lietuvių
poezijos antologija flamiškai. Bet
didžiausia „kaltininkė“, be abejo,
yra Belgijoje gyvenanti lietuvių
Zenta Tenisonaitė, kuri visą an-
tologiją skelbiama mūsų poetų
kūrybą išvertė į flamų kalbą. Ji
pirmuosiuose knygos puslapiuose
dar supažindina skaitytoją apla-
mai su Lietuva ir lietuviais, su
mūsų tautos istorija, jos kultūros
bruožais. Keturių puslapių Anta-
no Vaičiulaičio raštu antologijoje
flamams pristatoma visa lietuvių
literatūros raida, pradedant liau-
dies dainomis ir baigiant šių dienų
gyvaisiais poetais.

Po vieną, po du, po tris eilėra-
šius antologijoje pateikiama šių
mūsų poetų: Maironio, Baltrušai-
čio, Kiršos, Giedraus, Putino,
Sruogos, Lemberio, Santvaro,
Tyslavos, Aisčio, Nėries, Miški-
nio, Vaičiulaičio, Brazdžionio,
Rutkūno, Jasmanto, Tulauskaitės,
Grigaitės, Radausko, Audronės,
Andriekaus, Kėkšto, Augino, Bra-
dūno, Jūragio, Kazoko, Mačernio,
Nagio, Nykos, Niliūno, Šlaito,
Švabaitės, Meko, Alb. Baranaus-
ko, Prižgintaitės, Sutemos. Ob-
carsko, Sadūnaitės, Mackaus, Bo-
gutaitės, Paškevičiūtės ir Saulai-
tytės. Taigi net per 40 autorių.
Pačių eilėraščių atrinkimas neblo-
gas. Bet autorių galėjo būti ir ma-
žiau, kad atrinktųjų reprezentuo-
tųsi didesniu savo kūrybos kie-
kiu. Flamiškoje antologijoje ne-
pagailėta vietos ir tokioms pavar-
dėms, dėl kurių dar labai abejo-
tume ar būtina dėti net į grynai
lietuviškąją savos poezijos an-
tologiją, tai ką jau bekalbėti apie
reprezentacinę svetūr. Bet apla-
mai didžiaja savo puslapių dali-
mi ši antologija neblogai parodo
mūsų poeziją šiame flamiškai kal-
bančiame Europos kampe. Žino-
ma, tokiuos leidinius, labai sun-
ku išvengti korektūros klaidų pa-
vardėse ir leidinių pavadinimuo-

se. Klaidų įvadinuose tekstuose
ir čia pasitaiko: Silvestras Valiū-
nas virtęs Baliūnu, laikraštis
„Varpas“ rašomas „Vaspas“. Be-
veik visuotina įvaduose trūksta
lietuviškojo raidyno ženklų, o
kur jie dedami, sudedami ne vi-
sur tiksliai. Bet tai tik mažos pa-
stabos, kurios toli gražu neaptem-
do džiaugsmo, kad, štai, turime
lietuvių poezijos antologiją net
flamų kalba.

Lietuvių poezijos antologijos flamų
kalba viršelis

• BOOKS ABROAD, Spring
1971. An International Literary
Quarterly. Šis pasaulio grožinei
literatūrai skirtas žurnalas yra
leidžiamas Oklahomos universi-
teto. Jį redguoja ir lietuviams ne-
svietimas estas rašytojas Ivar Ivask,
profesoriaujantis tame universite-
te. Žurnalas išsina didelio forma-
to, apie 200 psl. apimties, ilius-
truotas, keturis kartus metuose.
Žurnalo adresas: Books Abroad,
1005 Asp Ave., Norman, Okla.
73069. Metinė prenumerata \$8.00.
Šio numerio straipsnių akcentas
skiriamas nacionalizmo proble-
moms pasaulinėje literatūroje.
Aptariami tarp Baltijos ir Vidur-
žemio jūros gyvenančių tautų
penki modernūs poetai. Jų tarpe
pristatoma ir dviejų latvių rašy-
tojų kūryba: poetės Vizmos Belše-
vicos ir poeto Imantso Ziedonio.

Daugiau kaip pusę žurnalo už-
imančiose įvairiomis kalbomis nau-
jai išėjusių knygų apžvalgose ši
kartą recenzuojamos ir šios lietu-
viškosios knygos: Chicagoje išleis-
tas A. Skėmos raštų antrasis to-
mas, Vilniuje pasirodžiusi Vytau-
to Mačernio poezija ir V. Palčins-
kaitės naujas eilėraščių rinkinys.
Taipgi recenzuojamas latvio A.
Rubulio veikalas „A Survey of
Finish, Estonian, Latvian and
Lithuanian Literatures“, nepa-
gaillint jam ir kritiškų pastabų.
Puslapių užsklandinėse informaci-
cijose dar minimas lietuvių En-
ciklopedijos 36 tomų išleidimas
išsivijioje ir angliškiosios šešiato-
mės „Encyclopedia Lituanica“
spausdinimas. Ispanų kalba kny-
gų puslapiuose, be kita ko, randa-
me ir prof. Birutės Ciplijaukai-
tės recenzuojamas dvi knygas: Jo-
sė Luis Cano „La poesia de la
generation del 27“ ir Gerardo
Diego „Versos escogidos“.

• TREJI VARTI 1971 m. ge-
gužės - birželio mėn. Nr. 3. Lat-
vių kalba leidžiamas dvimėnesinis
literatūrai, mokslui menui ir Bal-
tijos tautų kultūrai skirtas žurna-
las. Didelio formato, iliustruotas,
64 psl. Redakcijos adresas: Alberts
Birnbauts, P. O. Box 61, Three
Rivers, Mich. 49093. Administra-
cijos adresas: Treji Varti, P. O.
Box 889, East Lansing, Mich.

48823. Metinė prenumerata
\$7.00. Kiekvieną kartą žurnale
duodama kas nors ir iš lietuviško-
jo pasaulio. Štai, šiame numeryje
spausdinama latvių kalbon išversta
Liudo Dovydeno knygos „Mes
valdysim pasaulį“ ištrauka.

• I. Butkevičius, LIETUVOS
VALSTIEČIŲ GYVENVIETES
IR SODYBOS. Išleido „Mintis“
Vilniuje 1971 m. Tai serijos „Iš
lietuvių kultūros istorijos“ leidi-
nių šeštoji knyga. Knyga yra rim-
tai paruošta ir gausiai iliustruota
studija, turinti nemažos reikšmės
lietuviškajam etnografijos moks-
lui.

Kaip knygos įvade sakoma, pa-
grindinis šio darbo tikslas: išryš-
kinti svarbiausius gyvenviečių bei
sodybų raidos etapus, išnagrinė-
jus gyvenviečių ir sodybų tipų ki-
timo priežastis; remiantis istorine
raida, pateikti kuo išsamesnę ir
tikslėnę gyvenviečių ir sodybų
klasifikaciją, pasekti jų tipų ge-
ografinį paplitimą. Išanalizuoti
lietuvių valstiečių gyvenviečių ir
sodybų pagrindinius elementus,
išryškinant jų būdinguosius bruo-
žus; supažindinti skaitytoją su šių
klausimų ankstesniais tyrinėjimais
ir kritiškai juos įvertinti. Šiuo ke-
liu einant, I. Butkevičiaus šioje
knygoje jau daug kas padaryta.

ATSIŪSTA PAMINETI

• Kun. A. Liūma, S. J., I
MOKSLA IR KORYBA. Roma
1969. Atspaudas iš L. K. M. Aka-
demijos „Suvažiavimo Darbų“
VI t. 451 - 459 psl.

• Antanas Klimas, BALTIC,
GERMANIC AND SLAVIC. Off-
print from DONUM BALTI-
CUM. To Professor Christian S.
Stang on the occasion of his se-
ventieth birthday 15 March 1970.
Edited by Velta Rūke - Dravina.
Printed in Sweden by Almqvist
@ Wiksells Boktryckeri AB, Up-
psala 1970.

• A. Klimas, SOME QUES-
TIONS CONCERNING THE
RELATIONSHIP OF BALTIC
AND SLAVIC. ACTES DU X
CONGRES INTERNATIONAL
DES LINGUISTES. Bucarest, 28
Aout - 2 Septembre 1967. IV.
Tirage A Part. 1970. Editions de
L'Academie de la Republique
Socialiste de Roumanie, Bucarest.

• SV. KAZIMIERO HIMNAS
MARJAI. Vertė A. Tyruolis.
Lietuvių pranciškonų leidinys
1971 m. Išleidimo išlaidas padė-
nė Jonas Gailiūnas iš Brooklyno.
Leidinis 32 psl. Viršelyje V. Ka-
šubienės „Sv. Kazimieras“. Kaina
1 dol.

Didelės reikšmės leidinys

Lietuvos vyskupų Relacijų pirmajam tomui pasirodant

Siomis dienomis Romoje Lie-
tuvų katalikų mokslo akademi-
jos istorijos sekcija išleido labai
svarbų istorinių dokumentų lei-
dinį lotynų kalba apie Lietuvos
vyskupų relacijas — pranešimus
Vatikanui. Veikalas pavadintas
„Relationes status dioecesis in
Magno Ducatu Lituaniae“ patei-
kia svarbiausius Lietuvos vysku-
pių žemaičių ir Vilniaus vysku-
pių pranešimus Vatikanui apie
šių vyskupijų tikinčiųjų religinę,
moksline ir materialinę padėtį.
Apie kitų Lietuvos vyskupijų pa-
dėtį surinkti dokumentai bus pa-
skelbti kituose šios istorinių do-
kumentų serijos tomuose, kurių
numatyti keturi.

Mintis išleisti Lietuvos vysku-
pių istorinius dokumentus kilo
tuojau po II-jo pasaulinio karo,
susitelkus Romoje lietuvių istori-
kams, kurie prie lietuvių katali-
kų mokslo akademijos sudarė
atskirą istorikų sekciją. Vado-
vaujant istorikui prof. Zenonui
Ivinskui, lietuvių istorikai prel.
Paulius Jutulius ir kun. Rapolas
Krasauskas bei kiti pradėjo rinkti
visus Lietuvą liečiančius doku-
mentus, esančius Vatikano archy-
vuose ir kitose Romos biblioteko-
se. Sunkus senų ir gausių doku-
mentų išsivardymo darbas reika-

lavo nemaža laiko. Pirmojo to-
mo surinktą medžiagą redagavo
ir atitinkamus paaiškinimus pri-
dėjo popiežiškojo Grigaliaus uni-
versiteto profesorius Jėzuitas kun.
dr. Paulius Rabikauskas.

Ką tik iš spaudos išėjusio pir-
mojo Relacijų tomo turinį sudaro
prof. Rabikausko parengta į-
žanga, įvadas į Lietuvos vysku-
pių relacijas ir bibliografija apie
Lietuvos vyskupų keliones į Ro-
mą bažnytinės teisės numaty-
tiems pranešimams. Popiežiui
padaryti. Visi tie pranešimai yra
išsaugoti Vatikano archyvuose ir
sudaro nepainiomą medžiagą
Lietuvos Bažnyčios istorijai pa-
žinti.

Pirmoji relacijų veikalo dalis
apima Vilniaus vyskupijos istori-
ją ir jos vyskupų sąrašą. Po to
seka originalūs Vilniaus vyskupų
pranešimai, rašyti klasikinė lot-
ynų kalba, pradedant Vilniaus
vyskupo Voinos šešiais praneši-
mais iš 1605—44 metų laikotar-
pio. Chronologine tvarka eina
kitų Vilniaus vyskupų Valavi-
čiaus, Tiškevičiaus, Senkavičiaus,
Masalskio ir kitų vienuolika prane-
simų Vatikano bei atitinkami
Vatikano kūrijos atsakymai.

Antroje veikalo dalyje pateikia-
ma žemaičių vyskupijos istorija,
jos vyskupų sąrašas ir vyskupų
pranešimai Vatikanui, kuriuos
nuo 1625 metų pateikė žemaičių
vyskupijos vyskapai Kiška, G.
Tiškevičius, A. Sapiega, A.D.
Tiškevičius, Lopacinskis, Giedrai-
tis ir vyskupas Motiejus Valan-
čius. Pranešimuose ryškiai atsis-
pindi to laiko Lietuvos gyveni-
mas ir bažnytinio bei religinio

• PRANEŠĖ/AS, 1971 m. lie-
pos mėn. Nr. 6. Lietuvių žurna-
listų sąjungos Centro valdybos
neperiodinis biuletenis. Leidinys
iliustruotas, 16 psl. Redaguoja
Vyt. Alant, 8897 Rabindale,
Detroit, Mich. 48239. Atskiro nu-
merio kaina 1 dol.

• MUZIKOS ŽINIOS, 1971 m.
birželio mėn. Nr. 2. Leidžia
Lietuvių vargonininkų - muzikų
sąjunga. Išeina 4 kartus metuose.
Redaguoja V. Mamaitis. Anglų
kalbos redaktorė L. Stukienė. Me-
tinė prenumerata \$5.00. Redakci-
jos ir administracijos adresas: 209
Clark Place, Elizabeth, N. J.
07206.

• SALEZIEČIŲ BALSAS, 1971 m.
Nr. 1. Leidžia lietuviai sale-
ziečiai. Redaguoja kun. M. Burba,
SDB. Meninė priežiūra V. Alek-
sandravičiaus, SDB. Redakcijos ir
administracijos adresas: Lituani
Don Bosco, Via Colona 2, 00044
Frascati (Roma) — Italia.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų
rėmai — pritaikinti paveikslams
ir skelbimams, rėmai — metalu
aplieti rėmai.
2400 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258 - 59

gyvenimo problemos. Kadangi
veikalas išleistas lotynų kalba,
tai jis bus prieinamas ne tik Lie-
tuvos bet ir viso pasaulio istori-
kams — mokslininkams, nagri-
nėjantiems Lietuvos istorinius ir
kitus klausimus. Veikalo doku-
mentinę vertę iškelia pateikti
vardų ir Lietuvos vietovių sąra-
šai bei senųjų Vilniaus ir Žemai-
čių vyskupijų žemėlapiai ir jų pa-
dėtis dabartiniais laikais. Veika-
las gaunamas lietuvių katalikų
mokslo akademijoje Romoje.
a. k.

NAMŲ TAISYMO DARBAI

Stalčius, dažymo ir visus kitus
darbus atlieka lietuviai — labai
prieinama kaina.

SKAMBINTI RE 7-9615

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia
įvairių filmų foto aparatus bei
jų reikmenis. Pasinaudokite pa-
togių planų atidedant pasirink-
tus reikmenis ypatingai progai.
Pilnai užbaigtų foto nuotraukų
aptarnavimas. Atidara pirmadi-
nį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

REIKMENYS FOTOGRAFAMS

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. PProspect 6-8998

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING SPACE

6%

Mokamas už dviejų Me-
toy Certificatų saskaitas
Minimum \$5,000.00

5%

Naujas aukštas divi-
dendų mokamas už
lūkestavimo saskaitas.

PINIGAI ĮNĖSTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIOUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

PRIMAD. IR KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v.

ANTRAD. IR PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v.

ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 13 v. d. — Trejrad. uždaryta.

Muziejaus

retenybė

PASKUTINIAI NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS LAIKŲ PRISIMINIMAI!

... Dar turime pavaldumui baigiančių pranykt lietuviškų monetų.
5 litų — J. Basanavičius, 10 litų — Vytautas Didysis, 10 litų — prez.
A. Smetona ir kitos. Rinkite! Rinkite! Rinkite! Rinkite! Rinkite! Rinkite!
P. ZARLOCKIS, 2333 Ontario St., Vancouver, B. C., CANADA

foto

V. MAŽELIS

* Vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus)
* Portretūra
* Meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

Telef. — HY 7-4677
422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

NESENI ĮVYKIAI LIETUVOJE

Atvaizduoti neseniai išėjusiame O. Nendrés romane

ANTROJI BANGA

Apie šį romaną rašė:

“O. Nendrés lengvu stiliumi mum pristato Lietuvos ūki-
ninką: nefantazuotą, bet tikrą tiek savo išore, tiek savo vi-
dumi: siekiantį aukštą idealų, iliaai religingą, suprantantį so-
cialinius reikalus” (Darbininkas, “970, 73 nr.).

“O. Nendrés pasakojimas apie tai yra subtilus ir patrauk-
lus. Išties visa knyga yra parašyta gyva ir sklandžiai dialogi-
ne forma. Todėl beskaitant tarsi užsimiršti, kad turi knygą
rankoje, o vien tik klausaisi gyvų pokalbių, pats pasijunti be-
sąs tarp gyvų žmonių” (Tėviškės Aidai, 1970, 42 nr.).

Knyga gaunama “DRAUGE” ir pas platintojus.
Kaina \$3.50.

★ AR JŪSŲ NAMAS YRA PER MAŽAS JŪSŲ SEIMAI?

★ AR JŪSŲ KROSNIS PASENO?

★ AR VASAROS KARŠČIAMS UŽEJUS NENORETUMET KVEPUOTI GRYNU SALTU ORU?

★ CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ duoda pasko-
las prieinamoms ir patogioms išlygoms, \$500.00 ir daugiau, bet kokiems
namų pagerinimams. O gal jums reikalingi pinigai kitiems reikalams?
Arba gal norite įsigyti nuosavą namą, jei iki šiol jo neturite ir jums
nusibodo mokėti aukštą nuomą?

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į

Chicago Savings and Loan Assn.

PHILOMENA D. PAKEL, Pres.

6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M. Tues 9 to 4. Thurs. and Friday 9 to 8. Sat. 9 to 12:30.

KULTŪRINĖ KRONIKA

ERIXONIANA - specialus "Ethnologia Europaea" tomas

Tarptautinis Europos etnologijos arba tautotyros žurnalas "Ethnologia Europaea", spausdinamas Arnheme, Olandijoje, paskyrė savo jungtinį 1968 - 1969 metų tomo švedų etnologui prof. Sigurdui Erixonui atminti. Šis daugelio veikalų autorius mirė 1968 metų vasario 18 dieną. Kaip šiaurinės Europos lyginamosios tautotyros tyrinėtojas, Erixonas domėjosi ir Lietuvos kaimo statyba ir jos materialinės liaudies kultūros dalykais. Siame "E. E." tome yra šeši straipsniai apie Erixono darbus, iš kurių mums įdomiausias esto etnologo prof. Gustav Raenکو, dabar gyvenančio Stockholme, straipsnis "Professor Sigurd Erixon und das Ostbalticum". Čia dr. Raenk detaliai panagrinėja Erixono keliones į Estiją, Latviją ir Lietuvą ir tų tyrinėjimų išdavas Erixono raštuose. Senuosius Lietuvos kaimus prof. Erixonas lankė 1930 metais nuo rugpjūčio 27 iki rugsėjo 30 d. Erixonas skelbė, kad, norint pažinti skandinavų kultūrą, reikalinga ištirti ir rytinį Pabaltijį atitinkamais ryšiais ir įtakoms išaiškinti.

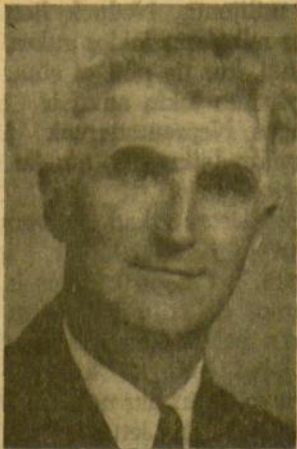
Vos 35 puslapiai to paminklinio tomo skirta tiesioginiai prof. Erixono nuopelnams panagrinėti. Kiti 220 puslapių talpina 34 trumpus kondensuotus straipsnius Europos tautotyros klausimais. Rašo autoriai iš Vengrijos, Vokietijos, Čekoslovakijos, JAV, Olandijos, Jugoslavijos, Švedijos, Portugalijos, Lenkijos, Anglijos, Austrijos, Airijos, Prancūzijos, Ispanijos. Iš Pabaltijo nieko nėra. Beveik visos nagrinėjamos temos palyginamai aktualios ir lietuvių tautotyrai, pvz.: nuodėmių surašymas ant jaučio odos, pravardžiavimas, kaimų tyrinėjimo metodai, druska tautosakoje, arklų nomenklatūra, sūrių gamyba ir slėgimas. Dauguma straipsnių yra apžvalginiai, nusako, kas šiuo metu daroma to ar kito krašto tautotyroje. Prof. dr. Linda Dēgh iš Bloomingtono, Ind. (JAV) davė emigrantams ypatingai idomų straipsnių apie europiečių tautinių kultūrų išsilaikymą ir atgaivinimą Amerikoje. Tasai 10 puslapių darbas būtų vertas paskelbti lietuviškame vertime. Tą paties dėmesio vertas ir minėtasis G. Raenکو straipsnis apie Erixono tyrinėjimus rytiniame Pabaltijį.

"Ethnologia Europaea" gaunama Schelmsweg 89, Arnhem, Nederland. j. gbt.

Dar vienas veikalas apie Pabaltijo senąją statybinių kultūrą

Kelių knygų autorius estas etnologas prof. dr. Gustav Daenک parašė veikalą "Die aelteren baltischen herrenhoehe in Estland", išleista Švedijoje, Uppsala 1971 m. Ši iliustruota 211 psl. knyga yra 50-sis tomas serijoje Acta Academiae Regiae Gustavi Adolphi. Veikalas atremtas 17-jo amžiaus pabaigos dokumentacija ir seniausiais išsilikusių dvarelių gyvenamaisiais ir ūkiniais pastatais. Knygoje nagrinėjama trobesių kilmė, kaita ir jų technika. Palyginimui duota pavyzdžių iš Latvijos ir Lietuvos. Iš lietuviškosios namotyros panaudoti J. Baršausko 1960, K. Jablonskio 1934 ir J. Gimbuto 1948 metų darbai. Knygoje duota 43 nuotraukos ir brėžiniai, jų tarpe keli 17-jo amžiaus piešiniai.

Garsusis italų tenoras Enrico Caruso mirė 1921 m., teturėdamas 48 m. amžiaus. Šiemet suėlia 50 m. nuo jo mirties. Jis ne

Prof. J. Kuprionis

Prof. Jonui Kuprioniui 70 m. amžiaus

Anykštėnas prof. Jonas Kuprionis yra gimęs 1901 m. rugp. 3 d. ir šiemet, gyvendamas Los Angeles apylinkėse, susilaukia 70 m. amžiaus. Giminaičių mokslus ėjo Vilniuje ir Panevėžyje, 1928 m. baigė Dotnuvos žemės ūkio akademiją dipl. miškininko laipsniu. Dirbo miškų departamente, buvo džiūnų miškų urėdu, miškų ūkio skyriaus referentu, organizavo Lietuvos miškų atželdymą, kūrė medelynus. Buvo pakviestas docentu į Žemės ūkio akademiją, vėliau — į Vilniaus universitetą, kur buvo specialios miškininkystės katedros vedėjas. Vykde miškų tyrimą. Utenos miškų urėdas. Dėstė miškininkystę Hanau įsteigtuose miškininkų kursuose.

Baigęs miškų mokslų studijas Amerikoje, buvo pakviestas profesorauti Louisianos politechnikos institute Rustone, La., kur įvedė eilę naujūmų, dalyvavo JAV miškų tyrimuose ir apskritai yra daug pasidarbavęs savo srityje. Nuo gimnazijos laiku veiklus ateitininkas ir skautas; 1930 išrinktas vyr. skautininku. Vienas iš organizatorių Liet. miškininkų sąjungos ir jos valdybos narys, miškininkų žurnalo "Mūsų Girios" steigėjas ir redaktorius, radijo paskaitininkas, Miškininkų kalendoriaus redaktorius bei daugelio laikraščių ir Liet. enciklopedijos bendradarbis.

Ir Šv. Mykolo bažnyčia paverčiama muziejumi

"Tiesa" liepos 13 d. informavo: Šv. Mykolo bažnyčia, 17 amž. statybos paminklas, numatyta paversti vilniškio Istorijos - etnografijos muziejaus filialu. Joje žadama kaupti senos graviūros, piešiniai, brėžiniai, planai, taip pat statybinių medžiagų pavyzdžiai, visa tai, kas pasakoja apie Lietuvos statybos ir architektūros istoriją, pažangą. Bus rengiamos ir parodos. (E.)

• Vilniuje išleista šeštoji Juditos Vaičiūnaitės poezijos knyga "Pakartojimai". Leidinio tiražas — 10.000 egz.

Parodos Vilniuje

Šių metų pavasarį - vasarą Vilniuje įvyko beveik išimtinai "socialistinių" kraštų surengtos parodos. Vilniaus Parodų rūmuose vyko parodos: mongolų meno, rumunų tapytojų, čekų stiklo meistrų, Žirmūnuose buvo parodyta Jablonco papuošalų, gi Vingio parke iš eilės vyko Rytų Vokietijos ir Čekoslovakijos žemės ūkio mašinių parodos. (Elta)

50 metų kai mirė Caruso

Garsusis italų tenoras Enrico Caruso mirė 1921 m., teturėdamas 48 m. amžiaus. Šiemet suėlia 50 m. nuo jo mirties. Jis ne

baigęs net konservatorijos, turėdamas 22 m. amžių pradėjo dainuoti Neapolio operoje. Dainavo Petrapičio, Buenos Aires operose, nuo 1904 iki 1921 m. dainavo Metropolitan operoje. Jo repertuaras siekė apie 50 operų. Buvo ir gabus karikatūristas.

Mokslininkus nustebinęs išsigijimas

D. Britanijoje trejų metų mergytė Frances Burns buvo bėmianti vėžio liga. Vėžio rūšis, vadinama blastoma, sunaikino jos viena inkstą ir vėžys jau ėdė jos veidą ir kaukolės kaulus. Jos kūnas buvo sulysęs kaip skeletas, pati buvo nuplikusi dėl nesėkmingų gydymų. Vaikų ligų ligoninės Glasgowe chirurgas dr. S. Mann liudija, kad vėžys buvo paplitęs visur, jau jos nebebuvo galima operuoti ir aiškiai grėsė mirtis.

Ligonės motina, katalikė, būdama desperatiško padėty, nuvežė pusiau be sąmonės mažytę į Liurdą, Prancūzijon. Ligonė buvo nunešta į šv. Mišias ir panerta į šaltinio vandenį. Kentėjo didelius skausmus. Buvo pagreitinai grįžtama į namus, nes motina norėjo, kad ji bent tėvynėje numirtų. Grįžus per dvi dienis gydytojai matė ligonę artėjančią prie mirties. Bet trečią dieną mergaitė atsistodė ir suvalgė apelsiną. Beveik per naktį jos kaukolės kaulas ėmė ataugti ir tas vėžys blastoma išnyko.

ALICE'S RESTAURANT
Lithuanian & American Style
Served Daily
Meat or Ham Dumplings w/bacon w/bacon sauce. Cheese Dumplings & Sour Cream Kugelis & Sour Cream.
FEATURING NOW
Our Famous Cold, Best Soup
CLOSED SUNDAYS
3206 S. HALSTED. 842-8813

WORLD'S BEST SELLER
CATHOLIC CLASSICS
Six men needed with executive ability. Unique lead system, high earnings. Straight comm. Must have reliable car. Weekly and daily pay. Company fringe benefits. Call daily for appt. for personal interview.
656-7515 Ask for Mr. White

GELES
Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUZASKŲ
Beverly Hills Gėlinyčia
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

Dr. Mann tokį staigų išsigijimą laiko vieninteliu Skotijos medicinos istorijoje. Nors daktaras yra protestantas, bet jis sako, kad pavadinti tai stebuklu nebūtų per stipriai. Tai skelbia amerikiečių žurnalas "Newsweek" savo rugp. 9 d. numery, pažymėdamas, kad Frances Burns išsigijimas yra pats dramatiškiausias iš visų 1968 m. įvykių nepaprastų išsigijimų tarp ligonių, atsilankiusių į Liurdą. Tai įvyki toliau tiria medikai ir Bažnyčios atstovai.

"Newsweek" pažymi, kad Liurdą kasmet aplanko nemažiau kaip pusantro milijono ligonių ir kitų nesveikų maldininkų. Iš viso Liurdą per metus aplanko apie 3 milijonai piligrimų. Liurde yra 18,310 gyventojų, bet net 330 viešbučių. Kelionės į Liurdą ligoniams gan sunkios, bet, kaip Liurdo medikų biuro direktorius dr. A. Oliveri liudija, įvyksta nuostabių išsigijimų. Nuo 1890 m. iki 1917 m. įvyko apie 2,500 stebuk-

lingi išsigijimai, tačiau Bažnyčia yra labai atsargi ir su gydytojų griežta kontrole tik 32 išsigijimu skelbia stebuklingu. Dabar Liurdo išsigijimus tikrina 31 specialistas ir jie kasmet suranda nors vieną stebuklingą išsigijimą. Jų sprendimas yra labai atsargus ir griežtas; staigus išsigijimas pripažįstamas gamtiniu būdu neišaiškinamas, tik jeigu liga buvo neįgydoma ar retai išgydoma. Dokumentaliai turi būti įrodyta, kad iki atvykimo į Liurdą gydymas nedavė pasekmių. Išsigijimas turi būti staigus arba labai greitas ir be atkritimo.

Jeigu toks išsigijimas konstatuotų, jis perduodamas galutinam sprendimui Tarptautinei Liurdo gydytojų sąjungai. Jeigu ši išsigijimą randa gamtinėmis priemonėmis neišaiškinamą, tai medžiaga nusiunčiama vietos vyskupui, kuris nusprendžia, ar skelbti išsigijimą stebuklingu. Ir vyskupai la-

We give you
a little
something extra
for your money*

*like the
highest rates

**STANDARD
FEDERAL**

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Ill. 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$155,000,000. RESERVES OVER \$13,500,000.
OFFICE HOURS:
Monday, Tuesday, Thursday and Friday, 9 A.M. to 8 P.M.
Saturday, 9 A.M. to Noon • Wednesday, No Business Transacted

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ
IR VISAS USSR DALIS,
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED by Vnesposylorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel. — 581-6590; 581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y. 11218	455 McDONALD AVENUE	IN 7-6465
NEW YORK 3, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	378 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	965 BLEECKER STREET	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FIREWOOD ACRES	363-0494
PHILADELPHIA 23, PA.	651 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	HE 5-1654
LOS ANGELES 4, CAL.	159 SO. VERNON AVENUE	DU 5-6550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND AVENUE	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JOS CAMPAN AVENUE	365-6780
HARTFORD 6, CONN.	122-126 HILLSIDE AVENUE	249-6216
JERSEY CITY, N. J.	219 MONTGOMERY ST.	475-9746
STRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS STREET	HE 5-6368
CLEVELAND 13, OHIO	4023 KENILWORTH AVENUE	475-9746
HAMPSHIRE, NICH.	11339 JOS CAMPAN AVENUE	PR 1-0696
SO. BOSTON, MASS.	396 W. BROADWAY	365-6740
TRENTON 10, NEW JERSEY.	1152 DEUTZ AVENUE	AN 8-1120
RAHWAY, N. J.	47 E. MILTON AVENUE	EX 2-0306
		381-8997

SUMMER VALUES AT PARKEY

Full Factory Equipment — Family fun car.
'71 GREMLIN ... from \$1999

'68 INTERNATIONAL HARVESTER TRUCK C1200, panel, V8, standard transmission. ONLY AT PARKEY! \$1095	'65 CHEVELLE 2 door sedan. 6 cylinder, automatic, radio. ONLY AT PARKEY! \$650
'65 CADILLAC COUPE DeVILLE Full power, factory air. This vehicle is in real mint condition. ONLY AT PARKEY! \$1495	'68 BUICK LeSABRE 4 door hardtop. Gold with black vinyl roof. Factory air, V8, P.S., P.B., automatic, radio, heater, w/w. ONLY AT PARKEY! \$1895
'68 AMBASSADOR MODEL 990 Station Wagon. Factory air, V8, automatic, P.S., P.B., radio, heater, w/w, new tires. ONLY AT PARKEY! \$1695	'65 OLDS 98 Luxury Sedan. Full power, factory air-conditioned. A real beauty. ONLY AT PARKEY! \$995

PARKEY MOTORS, INC.

American NEW-6201 S. WESTERN USED-6206 S. WESTERN
Motors TEL. — 434-2110 TEL. — 434-2114
Open Daily 9 a.m. to 9 p.m. Sat. 9 a.m. to 6 p.m. SUN. 12 noon to 7

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8800

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai
Trys Moderniškos Koplyčios
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— T E V A S I R S O N U S —
TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIRŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ 2314 W. 23rd PLACE 2424 W. 69th STREET Tel. Virginia 7-6872 Tel. REpublic 7-1213	PETRAS BIELIONAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 8-8572
ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401	POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139	VASAITIS — BUTKUS 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNŲ 649 East 162nd Street, South Holland 10821 South Michigan Avenue, Chicago TEL. — CO 4-2228	

SPYGLIAI IR DRYGLIAI

REDAGUOJA DR. S. ALIŪNAS

VASAROS KARŠČIAI

Šiluma, sako, kaulų nelaužo, bet raumenis tai, matyt truputį aplamdo, nes jeigu nebūtų laužymų, tai nereiktų visokių tenai vasarviečių, kuri viena už kitą geresnė, jeigu jau taip nuoširdžiai tikėtum, ką apie jas reklamose sakoma. Išėina, kad šilima šiek tiek kaulus laužo, žinoma, ne tiek jau

Vasarą kartais ir per žiūronus reikia ieškoti papiečių.

labai kietai, kiek kai kurie recenzantai kai kuriuos mūsų autorius.

Taigi, vasarai atėjus, ir pradėti mąstyti apie karščius ir apie barsčius, nors šilumų būna ir kitais metų laikais. Vasaros karščius atspalaiduojame nuo įvairių salių ir suėjimų, bet žiemos ar pavasario metu tiek jų pagausėja, jog tiesiog sušilęs ir liežuvis iškišęs bėgi iš vienos salės į kitą, kad tik paspėtum ir būtinus nuėjimus, nes rengėjai beveik išdėliavo tave vadins, jei kur nesusėsi. Žodžių, šilimos būna apšči.

Be abejo, vasarą karšta, bet kai pagalvoji apie įvairius parengimus, kuriuose gerą žodelį taria bent dvidešimt septyni kalbėtojai, tai ir žiemos metu nelabai šalta. Šiltas liepos mėnuo, bet kai prisimeni įvairius žiemos minėjimus, kur piliečiai bent keli iš eilės apie tą patį po valandą drožia, ir minėjimą ištisia į keletą valandų, tai nelabai baisus ir tas liepos karštis.

Karšta vasarą, bet karšta ir žiemą, kai kyla diskusijos dėl krantinčio dolerio, ne krantinčio žemyn, bet krantinčio į keptuvę. Vietni pageidauja, kad kristų į ALT-os, kiti, kad ir Bendruomenės kepusen. Vasaros karščiai nėra karštesni už karštas diskusijas Lietuvių Sv. Kazimiero kapų reikalui, kai net ir papiketuoti prisiėina dėl tos šaltos žemės, kaip kad nekrologuose užsimenama. Karšta vasarą, ką čia ir kalbėti, bet nelabai buvo šalta ir žiemą, kai įvyko ginčai dėl operos sukakties minėjimo, kai karštos diskusijose buvo prisiminti ir blynai, ne tik dainos.

Taigi, kai prisimeni visus tuos žiemos ir pavasarinis karštu-

Draugiškas kvietimas skaityti "Draugą".

mus, tai ir vasaros karščiai nebėra tokie baisūs, ypač jei kur savo įvairių karščių išmaudytą galvą paneri į kokius atlantiškus ar ežeriškus vandenis. Baigiamie šiais prasmingais žodžiais:

Tirpsta saulės lašiniai,
Nugara rudėja,
Kai ją patepa švelniai
Kokia dulcinėja.

Lai ir širdys atsigaus
Jauno čia ir seno,
Šviečia saulė iš dangaus
Viršum Michigano.

Čia vandens ligi ausų,
Marios smėlio tyro,
Taigi linksma iš tiesų
Prie Union Piero.

Vasarotojas Dainavoj

Obuoliai, jų rinkėjai ir Venclova

Komunistinė "Tiesa" birželio 2 d. išspausdino straipsnį apie obuolius, kurie supūdomi, nes esą talkininkai juos gali pradėti vogti. Esą: "Atvyko revizija. Nustatė, kad netvarkinga kontrolė ir apskaita ir uždraudė sode dirbti pašalininiams žmonėms, nes gali prasidėti grobstymas, švaistymas ir piktnaudžiavimas. Ir puvo sode obuoliai — dešimtys tonų". Bet geriausia tiems, kurie yra valdžioje ir obuolių renka, kada tik nori. Neseniai miręs Antanas Venclova štai kaip gyrėsi apie obuolių rinkimą, dėl kurio jokie enkavedistai neprigriebia:

Aš obuolius renku
kas rytas, —
Nunokę krinta jie nakčia.
Viens sveikas dar,
ištiškęs kitas —
Aš obuolius renku kas rytas.
Kits obuolys pakalnės ritas
Ir tūno žolėje slapčia...
Aš obuolius renku
kas rytas, —
Nunokę krinta jie nakčia.
Darbininkas partijos prarytas,
o buoži be darbo obuoliai ir sterb-
lė ritas.

Intelektualinė naujiena

"Lietuva šiuo metu yra okupuota Raud. Kinijos".
"Akiračiai" nr. 5 2 psl.

Tarybinės architektūros

Ant to kampo — brokas,
Ant ano — barokas.
Taip gražiai sutinka:
Brokas ir barokas!

Spokso kaimo Rokas,
Rausvas kaip burokas:
Kas čia beria tinką —
Brokas ar barokas!

J. Pažaislis, "Šluota"

Naujas muzikas

"Lietuvių spaudos metraštis" (Yearbook of the Lithuanian Press) 1968 m., išleistas Kultūros fondo, rašo:

74. Muzika — Music
60. Gliauda, Jurgis, The Sonata of Icarus. Translated from the Lithuanian by Raphael Sealey. Introduction by Charles Angoff. Illustrations by M. K. Čiurlionis.

Kad rašytojas sugalvoja kokį muzikos kūrinių parašyti, galėtume patikėti, tik abejojame ar seniai miręs Čiurlionis jį galėjo iliustruoti.

P. K.

TARYBINIAI LINKSMUMAI

Eilė ir meilė

Universaliniame magazine netoli nuo Kremliaus pardavinėja kažkokią nesenai gautą prekę. Bematant susidarė didžiulė pirkėjų eilė. Stovėjo, stovėjo kokią valandą moteris, pavargo, supykto ir sako:

— Eisiu Kremlion ir spiausiu Brežnevui snukin, ko čia mulkina žmones, kad gyvenimas pagerės.

Po kelių minučių betgi ji vėl stovėjo eilėje. Klausama, kodėl taip greitai sugrįžusi, nekantariai numojo ranka ir sako:

— Kad neverta buvo laukti. Ten eilė dar ilgesnė.

Sunkiausia operacija

Tarptautinėje gydytojų konferencijoje kalbasi keli chirurgai, kuri operacija esanti sunkiausia. Vienas mano, kad širdies operacijos sunkiausias; kitas, kad smegenų ir t. t., o rusas sako:

— Pas mus sunkiausia ir skaudžiausia tai tonsilų operacija. Nustebo kitataučiai kolegos:

— Kaip tai? Pas mus tonsilų operacija viena iš lengviausių ir paprasčiausių.

— Gal pas jus ir taip. Bet pas mus visi bijosi prasižioti, tai tonsilas tenka piauiti ir traukti per už pakalį.

Nixonas ir Brežnevas

Sako Brežnevas Nixonui:
— Sapnavau savotišką sapną. Rodos, vaikštau po Washingtoną. Matau — ant Baltųjų Rūmų plevėsuoja raudona vėliava. Yra ir kūjis su plautuvu. Taip pat ir užrašas: Visų šalių proletarai, vienykitės!

— Sapnavau ir aš savotišką sapną. — atsako Nixonas. — Vaikštau po Maskvą. Matau raudoną vėliavą ant Kreliaus plevėsuojančią...

— O kaip gi kitaip gali būti, įsiterpia Brežnevas.

— Yra ir kūjis su plautuvu...
— Žinoma, žinoma, — neiš-

Kaip ir kur gerti

Pasakysiu atvirai: daugelis nemoka organizuoti išgertuvių. Vietni atsieneša puslitrus darbovietėn ir šniaukščia ligi pirmųjų gaidžių, dėl ko būna nemalonumų. Kiti darbovietėje negeria, bet sėdi restoranuose prie pat darbovietės. O čia, žiūrėk, viršininkas koks užsuka. Pamato, o rytojaus dieną ir sako: girtas vakar buvai ir šlandien dar kvepi.

Va, aš dirbu Molėtų MSV. O kas mane matė Molėtuose geriant? Niekas. Aš važiuoju į Uteną. Piliu kiek telpa. Ir nieko. Vieną kartą Utenos vidaus reikalų skyriaus darbuotojai mane bemiegantį iš autobusų stoties nusivežė. Prablaiė ir paleido. O ką darys — ne jų "kadras". Kitą sykį išsivedė tiesiog iš alaus baro, bet irgi ne ką tepė — kito rajono gyventojas.

Už Molėtų MSV darbininką J. Trinkūną neprašysiu sursą.

"Valstiečių Laikraštis"

KEPENYS, ALUS IR KIEKIS

Koelno universiteto fiziologijos prof. dr. Gunther Vogel skelbia, kad niekas švariau neišvalo kepenų kaip alus, esą jis padidina kepenyse limfų produkciją ir tuo būdu padidina apsisvalymą. Viskas būtų gerai, tik gaila, kad profesorius nepasakė, kiek reikia išgerti, kad kepenys apsisvalytų, butelį ar statinę?

NELAIME

Vienas žmogelis gatvėje sutiko seną bičiulį ir atvėrė savo širdį: Zmona mane pametė ir išėjo iš namų... Ar gali būti blogiau? — Galil Kai ji sugrįž.

Kalti visada naudingiau, negu laikyti...

TARYBINIAI LINKSMUMAI

kenčia nepridėjęs Brežnevas.

— Yra ir užrašas; tik negalėjau perskaityti, nes buvo kinų raidėmis.

Vertai užsitarnavo

"Pirmyn" kolchoze atžymimi geriausi kolchozininkai.

— Pirmoji premija pripažinta kiaulių šėrejai Onai Petrauskienei. Ji gauna Lenino raštus, — paskelbė pirmininkas.

— Taip tai biuurybei ir reikėjo! — staiga atsiliepė viena tos iškilmės dalyvių.

Tarp senosios ir naujosios generacijos plyšius visada uždengia senio duodamas doleris.

Juokai ir teisybė

"Naujienos" vis mokančios LB išminties, nesugebėjo atskirti balandžio 1 d. juoko ir Vilniaus "Literatūros ir Mene" tilpusi balandinį J. Bulotos juoką "Kviečia Pasaga" pateikė kaip tikrą faktą. "Nepriklausoma Lietuva," kurios redaktorius skaito paskaitas apie išeivijos spaudą, nesuprato juoko "Gimtajame Krašte" ir perspausdino iš jo Zilevičiaus balandinį juoką "aptiktas požeminis traktas" kaip tikrą faktą.

Komunistinių laikraščių bendradarbiai krinta juokais, taip švariai sumovę buržuazinius laikraščius. Mūsų nuomone, nėra taip blogai, jeigu koks nors sprogs iš juoko, tai tada nesupratę balandžio juoko rekaktoriai galės sakyti, kad tai jų toks kovos būdas prieš komunizmą.

P-lis

— Senas buhalteris niekada nemiršta, jis tik nesubalansuoja balanso.

Silpnioji lytis stiprina stipriąją.

BARZDA IR DAINŲ ŠVENTES PRANEŠĖJAI

Pranešėjai buvo trys: barzdotus B. Prapuolenis, Karilė Valaitienė ir Lina Virbickaitė. Blogi mikrofonai ir jiems kenkė. Prapuolenis, lėtai aiškiai kalbėdamas, šį darbą geriausiai atliko. Galimas daiktas, kad barzda jam kiek padėjo. Bet abiem moterim buvo labai sunku.

Kazys Bartulis

RIMTAS KLAUSIMAS

Mažas berniukas su tėvu vaikšto kapinėse. Berniukas skaito visų paminklų užrašus ir stebisi:

— Tėte, ar blogi žmonės nemiršta, kad nė vieno čia nėra?

PATARIMAS

Vyriškis užėjo į "Uoldor - Astorijos" viešbučio vestibulį Niujorke ir kreipėsi į portje:

— Būkit malonus, Sir, pažadinkit mane ryt šeštą valandą.
— Jūsų kambario numeris?
— Aš miegu ant suolo parke prieš jūsų viešbutį.

ATSARGUS POKALBIS MASKVOJ

— Maskvos požeminiame traukiny keleivis mandagiai kreipiasi į šalia jo stovintį asmenį:

— Labai, labai atsiprašau, gal draugas man pasakysite, ar karštis nesate karininkas?
— Ne, — atsakė užklaustasis.
— O gal dirbate milicijoje?
— Ne.
— O gal turite giminių milicijoje?
— Ne.
— Tai gal teisme, prokuratūroje, partijos komitete?
— Ne.
— Tai po velnių, nukelk savo kanopą nuo mano kojos!

BAUDA

— Šerife, šitas vyrukas stovėjo Brodvėje ištisęs ranką ir elgetavo.
— Penkiolikos dolerių bauda!
— Bet kad jis teturi tik penkis.
— Paleisk į gatvę, tegu surenka likusius.

"Aplamai, apie barzdas kalbant, tai nuoširdžiai patariu nepakientiesiems susigventi su jomis. Sekančius 50, jei ne 100 metų jau barzdas visi vyrai augins, kuriems jos tik želia, o kadangi dabartinė civilizacija viską daro įmanomu, tai ir eunuchai, nusi-pirkę jas nešios.

Al. Nakas

KAIP LIKTI GERU LIETUVIUI

Sukurk nelietuvišką šeimą. Seimoje nekalbėk lietuviškai. Jei vaikui bandytų kalbėti lietuviškai — sugėdink juos. Neleisk vaikų į lietuvišką šeštadieninę mokyklą, kad jie nesugadintų svietimos kalbos akcento. Dėk visas pastangas, kad neužsuktum į lietuvišką parengimą ar lietuviškas pamaldas. Neik į parengimus, sakyk, kad tau jie per prasti, esi geresnių matęs. Per pamaldų rinkliavą mesk metalinį pinigą, o po pamaldų visiems paaiškinink, kad bažnyčios ir taip turi susikrovusios milijonus. Neduok lietuviškiems reikalams jokios aukos, nes nežinai, kur tie pinigai eina. Su-laikyk nuo tokių aukų ir savo draugus. Neprenumeruok jokio lietuviško laikraščio, nes jie nieko gero nėra.

Apgailestauk, kad pavergtoje Lietuvoje tavo artimieji labai vargsta, bet nesiųsk jiems jokios paramos dėl trijų priežasčių: kad jiems nepakenktum, kad siuntinėliai labai brangiai kainuoja ir kad tavo turtas dar nesiekia 100,000 dolerių. Jei Lietuvoje gyvena tavo giminės, dėk pastangų, kad jie nesužinotų tavo adreso. I draugų pasiteiravimus ar nusiuntę paramos, atsakyk, kad jie tenai

Lietuvoje tavo artimieji labai vargsta, bet nesiųsk jiems jokios paramos dėl trijų priežasčių: kad jiems nepakenktum, kad siuntinėliai labai brangiai kainuoja ir kad tavo turtas dar nesiekia 100,000 dolerių. Jei Lietuvoje gyvena tavo giminės, dėk pastangų, kad jie nesužinotų tavo adreso. I draugų pasiteiravimus ar nusiuntę paramos, atsakyk, kad jie tenai

Lietuvoje tavo artimieji labai vargsta, bet nesiųsk jiems jokios paramos dėl trijų priežasčių: kad jiems nepakenktum, kad siuntinėliai labai brangiai kainuoja ir kad tavo turtas dar nesiekia 100,000 dolerių. Jei Lietuvoje gyvena tavo giminės, dėk pastangų, kad jie nesužinotų tavo adreso. I draugų pasiteiravimus ar nusiuntę paramos, atsakyk, kad jie tenai

Geriausia pagalba vaikui padėti ruošiant pamokas, tai visai nepadėti.

BERNIUKO PASTABA

Berniukas, pastebėjęs, kad žmogus eina per nesenai palaisytą žolę, sako:
— Prašau neteršti žolės, mamytė nesenai ją nuplovė.

RESTORANAI

Anglas Paryžiaus restorane skundžiasi, kad maistas blogas.
— Kodėl nebandai eiti skersai gatvės į tą mažą restoraną, — sako padavėjas.
— O iš kur žinai, kad ten gerai duoda valgyti?
— Ten mano restoranas, aš čia tik tarnauju rinkdamas valgytojus, — atsakė kelners.

ZENKLAI IR ĮSAKYMAI

Nedideliame miestely šuo sukančžiojo nepažįstamą žmogų. Prasidėjo ilgai tyrinėjimai, ir pagaliau buvo išleistas toks įsakymas: "Kas turi šunį ir laisvai bėgioja, bus nušautas." Vis dėlto įsakymo leidėjams sakiniys pasirodė nelabai aiškus, dėl to buvo pakeis as šitaip: "Kas turi šunį ir laisvai bėgioja, bus nušautas, šuo!"

LAISVĖ

Dar prieš išrenkant Sovietą, Vargšė vilko jungą kieta, Kelnį priešpaudoj kalėjo Ir balsuoti negalėjo.

Kai išrinko tik Sovietą, Tuoj švieselė į jos vietą. Vargšė baigė tamsią tylą Ir už Lenina prabilo.

O. Degytė

KAIP JIS IŠLAIKYS TUOS PORA METŲ

Dail. Vyt. Ignas vilniškiame "Literatūros ir Mene" paskelbė: "Tokių dalykų Amerikoje dailininkai neturi ir tikėtis jų negali. Kaip Lietuvoje rūpinamasi dailininkais! Sugrįžęs į JAV, turėsiu ką papasakoti, juo labiau, kad daug ką pamaciau savo akimis. Kiek pas jus naujo ir gero, kaip čia gerbiami dailininkai, kokios puikios jiems sudarytos sąlygos kūrybai. Mes gi palikti patys sau".

"Po poros metų tikiuosi vėl apsilankyti". Daugelį mūsų tautiečių ima baimė, kad per tuos pora metų dailininkas badu nenu-mirtų toj Amerikoje, kuri taip nesirūpina dailininkais.

K.

AR ISSIMIEGOJAI

Konduktorius klausia nuolatinių keleivių:

— Ar gerai vakar vakare išsimiegojai?

— Kodėl?

— Ogi todėl, kad kai įlipo į vagoną viena moteris, jūs užleisdote jai vietą, nors vagone jūs tik du tebuvote.

"Niekada, niekada, per paskutinius mažiausia trisdešimt penkerius metus, nesu rašęs du metai, dvi kelnės, trys durys, bet rašydavau ir rašau dveji metai, dvi kelnės, trys durys. Ir pamatęs kitų parašytą du metai ar trys kelnės, tiesiog piestu stujuosiu, nes tokioms klaidoms esu stačiai alergiškas."

Alfonsas Nakas

— Žiūrint į ateitį, mano vyrelė, reikia peržiūrėti praeitį, arba ištyrinėti dabartį, o tu sakai, kad norint gerai sugyventi, reikia tai užmiršti.

Mintys prakalbu pagerinimui

— Labiausiai apsijuokla senos moterys, kurios kažkada buvo pa-trauklios, užmiršdamos, kad jos tokios jau nebėra.

— Dirbk sąžiningai ir sunkiai 8 valandas, tai kai tapsi bosu, dirbsi taip pat sunkiai tik jau 12 val. per dieną.

— Diplomatas yra toks žmogus, kuriam mokame algą, kad, ilgai pagalvojęs, nieko nepasakytų.

— Principe sutinku — reiškia tai, kad jūs ne negalvojate vykdyti tai, ką pripažįstate.

— Kiekvienas yra nežinėlis, ta čia vis skirtinguose dalykuose.

— Visos politinės partijos miršta, persivalgydamos savo melais.

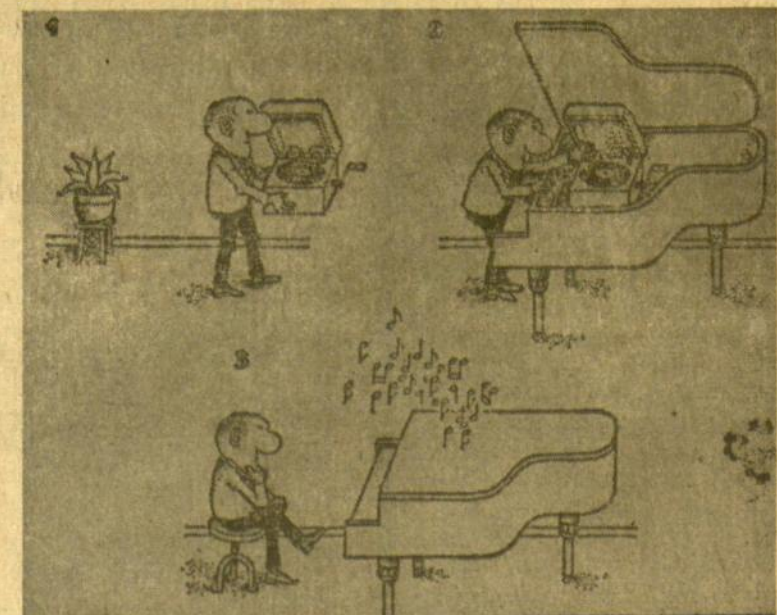
— John Arbuthnot

Jei nori, pinigą padvigubinti, tada jį perlenk pusiau ir įsikišk į kišenę.

KAIP JIS IŠLAIKYS TUOS PORA METŲ

Dail. Vyt. Ignas vilniškiame "Literatūros ir Mene" paskelbė: "Tokių dalykų Amerikoje dailininkai neturi ir tikėtis jų negali. Kaip Lietuvoje rūpinamasi dailininkais! Sugrįžęs į JAV, turėsiu ką papasakoti, juo labiau, kad daug ką pamaciau savo akimis. Kiek pas jus naujo ir gero, kaip čia gerbiami dailininkai, kokios puikios jiems sudarytos sąlygos kūrybai. Mes gi palikti patys sau".

"Po poros metų tikiuosi vėl apsilankyti". Daugelį mūsų tautiečių ima baimė, kad per tuos pora metų dailininkas badu nenu-mirtų toj Amerikoje, kuri taip nesirūpina dailininkais.

Muzikos mėgėjas, pianino pagerintojas.